ULUS

1 İLKKANUN 1934 Cumartesi

ON BEŞİNCİ YIL. No: 4797

Adımız andımızdır

Her yerde 5 kuruş

Soyadlarınızı alırken titiz davranınız. Adınızın öz türkçe olmasına, kimsenin adına benzememesine özeniniz. En güzel adlar tek olanlardır.

Gündelik

TAŞLI PAMUK

Ökonomi Bakanlığının dünkü gazetemizde çıkan yazısını okuyanlar, yüreklerinin sızladığını duymuşlardır: Mersin'de iki komisyoncunun yapağı denkleri içinden taşla kum çıkmış!

Bir yandan, ekim ürünlerimizi, içerde, arıtıp soysuzluktan kurtarmak, sonra, istandard yolu ile, dışarı piyasalarda eskidenberi kökleşen güvensizliği kaldırmağa uğraşıyoruz. Bir yandan da İzmir'de türk incirinin, Adana'da türk yapağısının değeri üstünde oynıyanlarla didişip duruyoruz. Çıkardığımız malları niçin sıkı bir düzen altına alarak kontrol etmediğimizi soracaksınız. Ancak kontrol sözü daha ağzımızda iken, geçimlerini bu çeşid kazancta aramakta olanların:

— Monopol istemeyiz, diye bağrıştıklarını işideceksiniz.

Alışverişte doğruluğun yalnız bir onur değil, sağlam bir kazanç kuralı olduğunu istediğiniz kadar söyleyiniz: Gündelik piyasa vurgunlarına alışmış olanlar, böyle öğüdleri kanıksamışlardır. Firma kaygusunda değildirler; yaptıklarının, toprak emekcisinin alınterine karşı ağır bir suç olduğunu düşündükleri de yoktur.

Dış satışından türk köylüsünün yüzü gülmeğe başladığı sırada, ispekülasyon huyundan vaz geçmiyen aracıların, yeni yeni tuttuğumuz piyasalarda türk ürünlerine karşı eski güvensizliği uyandırmalarına göz yumamayız.

Bu yıl türk mallarının niçin kapışılmakta olduğunu biliyoruz. Alıcılarımız arasında bir takım isteksizler bulunsa bile, biz, düzgün bir satış sıyasası ile, onları bundan sonrası için de kendimize bağlıyabiliriz.

Ökonomi Bakanlığımızın ağır bir yük altında bulunduğunu unutmamak, işini güçleştirmek değil ona elden gelen yardımı esirgememek gerektir. Hele dış satışı ile uğraşan yurddaşlarımız bu elbirliği işinde en küçük suçlarının bağışlanmıyacağını eyi bilmelidirler.

Yalnız yapağıya taş, buğdaya kum, Arpaya toprak karıştıranları kuşkulandıran kontrol sözü, alışverişte doğruluktan ayrılmıyan, firma kurmak, ad yerleştirmek için didinen işadamlarımızı ancak sevindirebilir. Bunlar da ötekilerin çilesini çekmektedirler. Çünkü leke, suçlunun üstünde değil, *türk* damgasının üstünde kalıyor.

Darlık yüzünden alım satım piyasaları arasındaki bağların kıldan daha inceleştiğini görmek için kılavuz istemez. Gümrük kapılarında ürün istokları boğazlaşmaktadır. Bu kavgada küçük oyunlarla değil, büyük, geniş bir ökonomi sıyasası ile kazanabiliriz.

Son söz olarak, ulusal dirlik savaşmasında bozgunculuk etmeğe kalkışanların nasıl bir çıkmaza sapmış olduklarını göstermek sırası geldiğini de söyliyelim.

F. R. ATAY

Başyazıcımızın eskiden yazmış olduğu bir parçayı nasıl türkçeleştirdiğini gösteren bir örneği üçüncü sayıfamızın birinci sütununda göreceksiniz.

Sovyet-Japon gerginliği

Sovyetlere göre japonlar satagmalarını artırıyorlar, öteyandan Japonya Hariciye Bakanı dostluktan ve barıştan bahsediyor.

Moskova, 30 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Harbin'den Kabarovsk'a gelen haberler japonların artık hunhuzlarla münasebetlerini gizlemeğe bile gereklik görmediklerini bildirmektedir.

Çin şark demiryollarının şark kısmı üzerindeki japon kumandanlığı bir hunhuz çetesile iş birliği için anlaşmıştır. Çetenin başkanları japon kumandanlığının müsaadesiyle Şituhet'de ve çetenin 250 üyesi de komşu dağlara yerleştirilmiştir.

Başka birçok yerlerde de japon kumandanlığı buna benzer anlaşmalar yapmış ve hunhuz'ların faaliyetini idare etmiştir.

Moskova, 30 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Gazeteler, son eylûl ayı içinde Mançuri'de "zorbalık,, vakaları hakkında Harbin'den aldıkları rakamları neşrediyorlar.

Mançuri ve japon matbuatında intişar eden bu rakamlara göre, yalnız Mukden, Kirin, Heylongsiyang ve Heyhey eyaletlerinde 1706 harekette bulunan 38.000 zorba sayılıyordu. Bu hareketler esnasında 1.188 zorba ve 137 asker ölmüştür.

Matbuat, japon ve Mançuri gazetelerinin japon - mançuri güçlerine karşı

Japonya Hariciye Bakanı M. Hirota

silâhlı her hareketi "zorbalık,, adiyle andıklarını hatırlatmaktadır.

Japon hariciye bakanı dostluktan ve barıştan demvuruyor.

Tokyo, 30 (A.A) — Hariciye bakanı M. Hirota, diyet meclisinde dış sıyasal durumunu uzun uzadıya anlatmıştır. M. Hirota demiştir ki:

(Sonu 2 inci sayıfada)

Abay

Ne güzel bir kelime diyeceksiniz. Fakat bu da öz bir türk sözüdür.

Abay

Dikkat demektir. Dikkat etmek anlamında olan

Abaylamak

tan gelir. Bir daha tekrar ediniz:

— Abay çocuklar!

Dilinizi alıştırınız. Yazınız, söyleyiniz.

— Ya Özen sözünü ne yapalım? diye soruyorsunuz.

Özen *itina* demektir.

İngiltere Türkiye ticaret anlaşması için

Londra, 30 (A.A.) — M. Runciman, avam kamarasında Türkiye ile bir ticaret muahedesi yapılıp yapılmıyacağı hakkında kendisine sorulan sorguya cevab vererek demiştir ki:

"— Türk hükûmetinin bazı karşılık teklifleri tetkik edilmektedir. Bu teklifler derin ve teferruatlı bir tetkiki gerekleştirmektedir ve Ankara'daki büyükelçiye talimat verilecektir. Görüşmelerin mümkün olduğu kadar az zamanda iyi bir neticeye varması için bütün gayretler harcanacaktır.

Bir Fransız - Alman görüşmesi mi?

Esen, 30 (A.A.) — Havas bildiriyor: Führer'in muavini ve bakan M. Hes Rudolf'un yakında Paris'e gideceği hakkındaki haber Berlinden National Zeitung gazetesine teyit edilmektedir.

M. Hes eski savaşanlar fikrinden mülhem olarak fransız - alman yaklaşması imkânları hakkında malûmat edinecektir. M. Hes'in yanında, silâhsızlanma meselelerinde hakikî bir fevkalâde elçi rolü ile M. Hitler'in murahhası bulunan Fon Ribbentrop bulunacaktır.

Alman istihbarat bürosu, bu düşünceyi tekzib etmemekle beraber resmen salâhiyetli mehafilin bundan haberi olmadığını bildiriyor.

Dönen şayialara göre Fon Ribbentrop, M. Hes'in fransız şahsiyetleriyle görüşmesine yol hazırlamak için şimdi Paris'de bulunmaktadır.

Bu teşebbüsün M. Hitler tarafından ilham edildiği anlaşılmaktadır. M. Hitler, Hariciye Bakanı aktif bir rol oynamaksızın temaslar yapılmasına güveni olan adamlarını memur etmektedir.

Mısır meclisi dağıtıldı

Kahire, 30 (A.A.) — Kıral Fuad, teşkilâtı esasiye kanununu kaldıran ve meclisi dağıtan kararı bugün imza etmiştir.

Kendi radyomuzla duyduklarımız

— İtalya âyan üyesi Markoni, telsizcilikte yeni bir ihtira yapmıştır. Telsizle ışık gönderme usulü olan bu yeniliğin denemeleri Roma civarında yapılacaktır.

— Triyeste ve yakınlarında çok kuvvetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Sarsıntının şiddetinden rasat evindeki aletler yerlerinden fırlamışlardır.

— Dolamit dağlarında bir demiryolu kazası olmuş ve servis vagonu yoldan çıkarak yuvarlanmıştır. Bir ölü beş ağır yaralı vardır.

— Uruguvay Reisicümhuru kargaşalıklarda esir alınarak bir kışlaya kapatılmıştır.

Dünkü spor günü

Fenerbahçe Galatasaray ile dün berabere kaldı

Ankara'daki maçlarda Çankaya Demirsporu ve Gencler Birliği Muhafız Gücünü yendiler.

(Yazısı 3 üncü sayıfada)

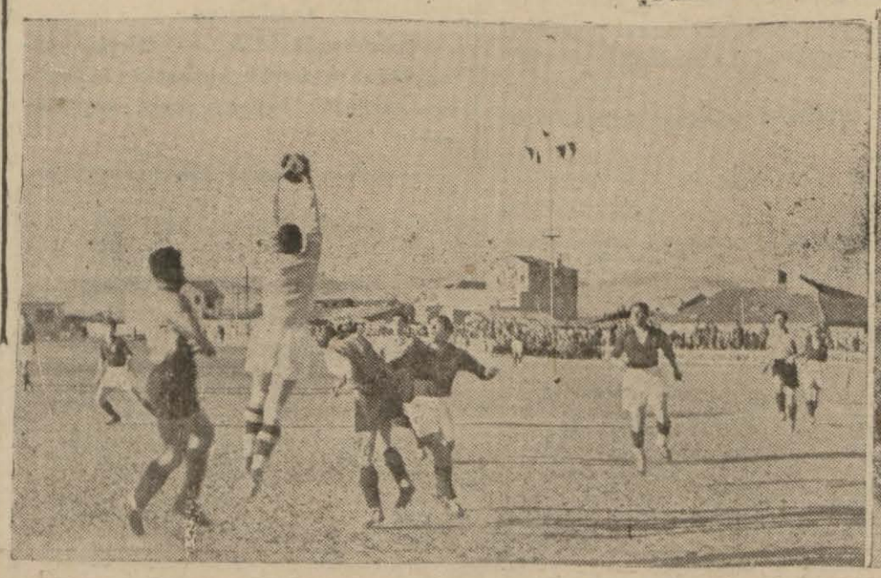

Muhafız Gücü - Gençler Birliği maçından bir enstantane

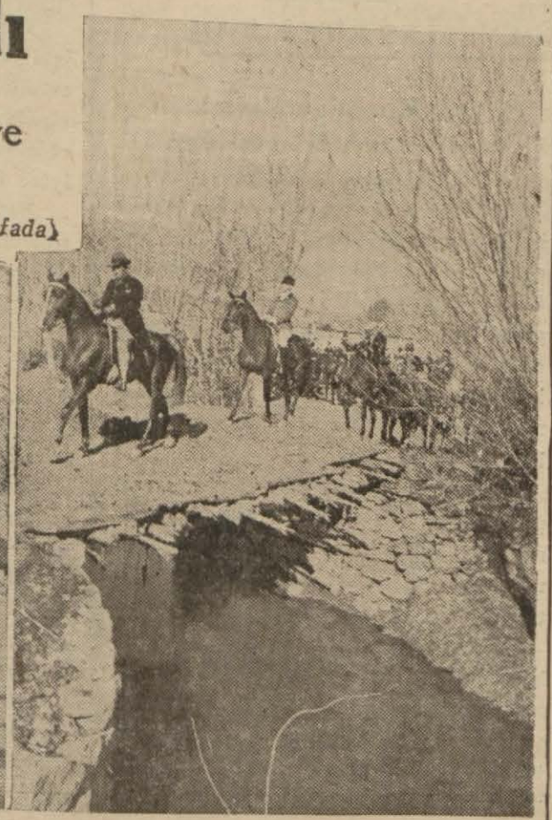

Atlı Spor binicileri Mamaktan geçerlerken

Soyadları alınırken

Yeni soyadları ararken yurddaşlardan bir takımının şaşırıp kaldıkları görülüyor; bir çokları gene hep bir adı alacak, adlar, gene karışacak, deniliyor.

Güzel, uygun ad, pek az; ne yapmalı? diyenler de var..

Başka uluslarda soyadlarının birbirlerine benzerleri olduğu gibi hiç anlamı olmıyanlar da az değildir.

Ben, kendimizi tanıtacak, gelecek çocuklarımıza da iyi bir andaç olacak güzel, anlamlı adları bulmak için üzülmeye, güçlük çekmeye hiç de yer görmüyorum. Türk dili, yurdun bütün soylarına ayrı ayrı ad verebilecek ucsuz bucaksız bir denizdir. Hepimiz, ondan kendimiz için birbirine hiç benzemez sözler bulabiliriz.

Soyadları ortadaki karışıklığı kaldırmak işini görecekti; bir ad,gene birçoklarınca alınarak yeni karışıklıklara yol açılmamalıdır. Bir de adları alırken özenle aramalı, gelişigüzel sözlere bağlanmamalıyız.

Eski atalarımızın adlarından bir çoğunda eski inanışlarının, duyuşlarının derin izlerini görüyoruz. Bizim bugün soyumuza bağlayacağımız yeni adlarda da yeni değişimlerimizin, yeni inanlarımızın özleri saklı kalmalı; bunlar, torunlarımıza içlerimizi, iralarımızı (karakter) duyuracak sözler olmalıdır.

Bizim gibi yarının yavrularına da varlık belgesi olacak soyadlarile en kısa, dile kolay gelir sözlerden en güzel öğüdler de verilebilir.

Tek ücüklü (heceli) iki sözle birleşmiş öyle sevimli adlar bulunabilir ki bunlarla da söylenmesi kısa, kolay; anlamı geniş, özlü sayısız sözler üretebiliriz. Bu gibilerden pek çoğunu her gün lakırdılarımız arasında da kullanıp duruyoruz.

Örneği (meselâ): Öğülmüş, ünalmış, güngörmüş, duyar, anlar, duygulu, özenli, görgülü, güvenli, alnıak, arıöz, yoludüz, işisağ, gözütok, özüdoğru, ilebağlı;

Yurdsever, yüzügüler, saygıtaşır, işbilir, büyüktanır, güçbilmez, albilmez;

Arıkal, gönülal, erol, doğruol, ünver, özenver, ülkütaşı, umacaer, sakdur, işbaşar, özünegüven, gerikalma, g içsav, aşyılma, bilsavaş..

İşte kökleri tek, düz adlar gibi böyle birleşik sayısız sözlerle de soyumuzu adlandırabiliriz; hem bunlar yarını yaratacak çocuklarımıza ileride bir atabuyruğunu da boyuna andırıp duracak; onlar için güzel bir gidiş yordamı da olacaktır.

"Bir adama kırk gün, deli! de, deli olur.,, derler. Bunu boş bir söz saymamalıyız. Ulus çocukları içinde bir kaç örneğini yukarda gösterdiğim sözlerle adlananların bir araya gelmesini bir düşünelim; bunların böyle güzel adlarla konuşmalarındaki soysal tada doyum olur mu?

"Ünvere söyledim. Umacaerle İşbaşar da gelecekler, güzel bir eğlenti yapacağız. Güçsav'la İlebağlı'nın işleri varmış, bağışlama diliyorlar...,, ne güzel değil mi?

Eskiden yabancı kültürlerin kör doyuruşlarına kapılmışız, ne demek olduğunu bilmediğimiz yad adlar almışız; bundan sonra olsun geleceklere andaç olacak adlarımız, dilimizin arı sözleri, özlüğümüzün görgüleri olsun.

Naim ONAT

Dil Cemiyeti üyelerinden Diyarbekir Saylavı Bay Ahmed Cevad'ın Verter'den öz türkçeye bir çevirmesini üçüncü sayıfamızın son sütununda okuyunuz.

DIŞARDAN GELEN SON DUYUMLAR

ALMANYA'DA

Bütün Alman bankaları bir elden idare edilecek

Berlin, 30 (A.A) — Havas: Yeni bir banka kuralı ile Rayşbank bütün alman kredi kurumlarını idare eden bir üstünbanka haline getirilmektedir.

Rayşbank müdürü ve ökonomi bakanı doktor Şaht, bu iş için kendi idaresinde toplanan tahkikat komitesinin raporunu M. Hitler'e vermiştir. Bu raporda bütün alman kredi kurumları üzerinde çetin bir devlet kontrolu kurulması teklif edilmektedir. Yaptıkları iş bir milyon markı geçen kurumların yıllık bilançoları ile bilançoların aylık özleri düzenli bir biçimde Rayşbank'a verilecektir ki, böylece Rayşbank gerçek bir kontrol üstünbakanı haline gelmektedir.

Yeni bir tayyare alanı

Berlin, 30 (A.A.) — Alman hava bakanlığı, Breslav'da yeni bir tayyare alanı yapılmasına ve Glivitz alanının da düzeltilmesine karar vermiştir. Her iki alan gece uçuşları için düzenlenecektir.

Berlin'de toplattırılan fransız gazeteleri

Berlin, 30 (A.A.) — Övr, Kotidyen ve Deba ismindeki üç fransız gazetesi dün buraya gelince toplanılmışlardır.

İNGİLTERE'DE

Londra kırallar ve prenslerle doldu

Londra, 30 (A.A.) — Dük Dökent'in evlenmesi dolayısiyle buraya gelmiş olan yabancı kıral ve kıraliçelerle prens ve prensesler bugün Londra'dan ayrılıyorlar.

Yunan prens ve prensesi Nikola bu sabah yugoslav naibi Prens Pol ve yunan Prensi Kristof ile birlikte Paris'e gitmişlerdir.

Danimarka Kıral ve kıraliçesi bu akşam gideceklerdir. Norveç Kıral ve kıraliçesi hafta sonuna kadar Londra'da kalmak istiyorlar.

İngiliz kıral ve kıraliçesi de birkaç gün için Sandringham'daki saraylarına gideceklerdir.

Dünkü merasim sırasında kıral ve kıraliçenin çok yolunda olan sıhhatları ve bilhassa düğün haftasının yüklü günleri ni hiç bir yorgunluk göstermeksizin geçiren kıralın iyi rengi pek ziyade göze çarpmıştır.

Yeni evliler

Londra, 30 (A.A.) — Kent dük ve düşesi dün akşam Birmingham'a varmışlar ve halk tarafından hararetle alkışlanmışlardır.

M. Macdonald Prens Polle görüştü

Londra, 30 (A.A.) — M. Makdonald bu sabah Bukingham sarayında Yugoslav naibi prens Pol ile birlikte kahvaltı etmiştir.

Bir ingiliz gazetesi japon davasını beğeniyor

Londra, 30 (A.A.) — Morning Post gazetesi, M. Hirota'nın Japon diyet kurumunda dış siyasa hakkındaki beyanatı münasebetile japon davasına karşı olan iyi duygularını bir kez daha bildirmektedir.

BU GECE AÇIK ECZAHANE

Samanpazarında

MERKEZ

eczahanesidir.

FRANSA'DA

Fransa silahlanıyor

Paris, 30 (A.A.) — Hükûmet tarafından harbiye bakanlığının fevkalâde ihtiyaçları için istenen 800 milyon masrafın şöyle bölündüğü bildirilmiştir:

	Milyon
Topçu ve silah yapımı	615,5
Lev[illegible]m	35
Sağlık hizmeti	15
Barut	80
Demiryolu ihtiyacı	6,5

Fon Ribbentrop'u Paris'te kimse karşılamadı

Paris, 30 (A.A.) — M. Hitler'in hususi memuru Fon Ribbentrop bugün saat 10,30 da Berlin'den buraya gelmiştir. Fon Ribbentrop, kendisini istasyonda kimse beklemediği için, yanında bulunan karısı ve hususi kâtibi ile birlikte bir taksiyi çağırmış ve şoföre gideceği yerin adresini vererek istasyondan ayrılmıştır.

Meclis iş bütçesini görüştü

Paris, 30 (A.A.) — Meclis dün iş bütçesinin ve işsizliğe karşı alınacak tedbirlerin görüşmesine devam etmiştir.

Komünist mebuslardan Monjvi, işsizlik tahsisatının başka işçi sınıflarına da genişletilmesini istemiştir.

Şimal saylavlarından İngels, dokuma sanayiinin krizden müteessir olduğu mıntakalarda işsizliğin tesirlerini saymış ve belçikalı işçilerin çok uzaklardan fransız işçilerine rekabet için gelmekte olduğunu söylemiştir.

Fransız - İngiliz ökonomik görüşmeleri

Paris, 30 (A.A.) — Fransız — Alman ökonomik görüşmeleri hızla devam etmektedir.

Dün gece saat 21 den sabahın üçüne kadar çalışan murahhaslar bu sabah saat 9 dan 12,30 a kadar bir toplantı daha yapmışlardır. Bu suretle bu akşama kadar bir anlaşmaya erişecekleri umulmaktadır.

Bartu'nun akademide boş kalan yeri

Paris, 30 (A.A.) — Akademi, ölen Bartu'non yerine sefir M. Pol Klodel'den namzetlik mektubu almıştır.

Fransız bankasının altın karşılığı

Paris, 30 (A.A.) — Fransa bankasının bilânçosu: Altın mevcudu: 81 milyar 976 milyon, ortada dolaşan kâğıd para: 79 milyar 956 buçuk milyon karşılık nisbeti: yüzde 80,74 yerine yüzde 80,44 tür.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

Sovyet Rusya'da ekmekten vesikanın kalkmasındar herkes memnun

Moskova, 30 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Gazeteler, memleketin birçok şehirlerinden gelen ve komünist fırkası merkezî icra komitesinin son genel heyeti tarafından kabul edilmiş olan karar suretini büyük halk kütlelerinin nasıl bir kıvançla karşıladıklarını gösteren haberler neşretmektedirler.

Moskova, Leningrad, Kiyef, Denipropetrovski, Sverdlovsk ve diğer sanayi merkezlerinde toplantılar yapılarak bu karar sureti münakaşa edilmiştir.

Bu toplantılarda söz alan işçiler, hep birlik olarak ekmek vesikası usulünün kallırılması ülkenin yiyecek hususunda durmadan elde ettiği düzeni gösterdiğini ve Sovyet Rusya'nın inkişafı yolunda yeni bir konak olduğunu kaydetmişlerdir.

Başmakalesini bu işe tahsis eden Pravada gazetesi soruyor:

"Sovyet Rusya'nın işitilmemiş bir çabuklukla ilerilediğini göstermek icin daha açık bir delil aramağa lüzum var mı? bazı kapitalist matbuat tarafından Sovyet Rusya'da açlık hakkında yapılan iftira ne kadar alçakçadır.„

Yedinci sovyetler kongresi

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyetler birliği merkezî icra komitesi evelce 15 kânunusani olarak tesbit edilmiş olan yedinci sovyetler kongresini 25 sonkânun 1935 e bırakmıştır.

SOVYET - JAPON GERGİNLİĞİ

(Başı 1 inci sayıfada)

" — Japonya Londra deniz konuşmalarında güven ve sataşmamak kuralını sağlam temeller üzerine oturtmağa çalışmaktadır. Bu konuşmaların başlangıcında, önümüzdeki yıl Londra'da toplanacak olan deniz konferansında nasıl çalışılacağı hakkında her birimiz kendi görüşünü anlattı, ve sonra Büyük Britanya ve Amerika ile gene bu kanferansa ait çok mühim işleri konuştuk.

Bu konuşmalarda japon hükûmeti kendi güven ve ulusal korunması için gerekli olan deniz güçlerini elde etmeye uğraşmakla beraber güven ve sataşmamak kuralını hâkim kılmağa savaşmış ve bunun için de şimdiki gemi sayılarının kaldırılarak alâkalı bütün devletler için tek bir had konulmasını teklif etmiştir.

Silahlanma düşüncesiyle hareket ettiğimizden deniz güclerinin özlü bir surette indirilmesini ve böylece ulusların üzerine çöken ağır vergi yükünü ilerde azaltmak istiyoruz. Devletler için konulacak müşterek haddin mümkün olduğu kadar indirilmesini ve bunu da sataşma silahlarının tahdidi ve müdafaa silahlarının da makul bir tarzda düzeltilmesini istiyoruz, ta ki bir devletin diğerine taarruzu güç fakat herhangi bir devletin kendini koruması kolay olsun.

Murahhaslarımız yukardaki sıyasamızın ve yeni ve düzgün bir muahedenin gerçekleştirilmesi için çalışıb duruyorlar. Gerek İngiltere ve Amerikanın gerek öteki bütün devletlerin isteklerimizin doğruluğunu kabul edeceklerini ve dünya barışını kolaylaştıracak yeni bir deniz antlaşması yapılacağını ummak isterim.

Avrupa ve Amerika'nın muhtelif ülkeleriyle ve Çin ile münasebetlerimiz genellikle iyileşmiştir. Çünkü devletler Japonya'nın doğu sıyasasındaki durumunu daha iyi anlamağa başlamışlardır.

Müttefikimiz Mançuko'nun bütün alanlarda ilerlediğini ve geçen martta kurulan imparatorluğa sağlam temeller koyduğunu kıvancla görüyorum.

Sovyet Rusya ile olan münasebetlerimize gelince, buna dair son iyzahatımdanberi bu münasebetler oldukça iyileşmiştir. Şimal sularındaki balıkçılık sanayiimiz zorluklara uğramaksızın ilerlemektedir. Bundan sovyet — japon dostluğunun ilerisi için sevinmeliyiz. Çin şark demiryollarının bu yıl başında kesilen satış konuşmaları geçen martta tekrar başlamıştır. Bir çok kezler çok ciddî engellere uğranılmış ise de Japonya'nın gayretleriyle bir anlaşma elde edilmiştir ki, bu anlaşma satış değeri ve diğer bir çok mühim noktalar hakkındadır. Şimdi halledilecek ancak bir kaç teknik iş kalmıştır. Yakında işlerin bitirileceğini umuyorum.

Hindistan ile de bir ticaret mukavelesi yaptık. Bu mukavele 14 eylûlde tatbik edilmeğe başlanmıştır. Ve her iki tarafı da korumaktadır. Şimdiye kadar elde edilen netiyceler bu mukavelenin iyice işlediğini gösteriyor.

Batavya'da Holanda ile yaptığımız ticaret konuşmalarının da yakında iyi netiyceye varacağını ve iki memleket arasındaki sevgiyi artıracağını ummaktayım.„

M. Hirota nutkunu şu sözlerle bitirmiştir:

"— Yabancı ülkelerle olan bütün ihtilaflı işlerimizin dostça halledileceğini sanıyorum. Çünkü bunun böyle olması bütün dünyada uluslararası münasebetlerin istikrarı için gereklidir.„

CENUB AMERİKADA

Bolivya hadiseleri

Vaşington, 30 (A.A.) — Bolivya'da istifa eden Reisicümhur Salamanka'nın yerine M. Sorzano'nın iktidar mevkiine geçmesi Uluslar Kurumunun barış için olan çalışmalarındaki muvaffakıyeti daha gücleştirecektir.

Çünkü, M. Sorzano, iktidar mevkiine açıktan açığa bir devlet darbesiyle geçmiştir. Bu şartlar içinde, Bolivya Şako'yu elde etmek için şiddetle savaşacaktır.

Vaşington'daki latin amerikası mehafili, M. Sorzano'yu askerlerden başka liberallerin ve eski Reisicümhur Salamanka taraftarlarının da tutacaklarını sanmaktadırlar.

Bolivya'da karışıklık mı?

Santiyago dö Şili, 30 (A.A) — Reis Salmanka'nın nerede bulunduğu hâlâ bilinmiyor. Bazı rivayetlere bakılırsa savaş cephesini dolaşmaktadır. Halbuki çok mühim meseleler onun hükûmet merkezinde bulunmasını gerektirmektedir. Sansürden kaçan bir takım haberlere bakılırsa cephede bir bozgun olmuş, gerek Lapaz'da gerek diğer bir çok şehirlerde karışıklıklar çıkmıştır. Bolivya sınırlarının kapandığı ve savaş aleyhinde nümayişler yapıldığı söylenmektedir.

Öte yandan Paraguay ordusu Bolivya cephesinde açtıkları gediği genişleterek Bolivya ordusunun büyük bölümünü kuşatmak için uğraşmaktadır.

Bolivyalılar yenilmişler

Santiyago — Şili — 30 (A.A.) — Salamanka'nın tevkif edilerek hakkında askerî mahkemede hüküm verilmek üzere tayyare ile Santakruz'a nakledildiği gayri resmî olarak bildirilmektedir.

Yeni kabine şimdi Santiago'da bulunmakta olan eski sürgün reisicümhur Saavedra'yı da içine almaktadır.

Lapaz'dan gelen gayri resmî haberlerde Şako'daki Bolivya kuvvetlerinin karışık bir halde çekildikleri bildirilmektedir.

Küba'da gene karışıklıklar

La Havana, 30 (A.A.) — Karışıklıklar üzerine mühim sıyasal değişiklikler beklenmektedir.

Polis ticaret memurları birliğinde araştırma yapmış ve turistlere Küba'da hayatlarının tehlikede olduğunu bildiren komünist propagandası elde etmiştir. Birçok kimseler tutulmuşlardır.

Arjantin'de büyük bir fırtına

Buenos - Ayres, 30 (A.A.) — Buenos-Ayres cenub sahillerinde şiddetli bir fırtına olmuştur. Demiryolu ve telefon hatları bozulmuştur.

Mardelplata'da müthiş bir dalga savaş filosuna mensub bir kıyı koruma gemisinin tayfasından iki kişiyi alıb götürmüştür. Büyük bulvar harabolmuştur.

ULUSLAR CEMİYETİ

Uluslar Cemiyeti konseyi toplanıyor

Cenevre, 30 (A.A.) — Uluslar cemiyetiinn fevkalâde konseyi 5 ilkkânun tarihinde öğleden sonra toplanacaktır.

Ankara halkevi

Kütüphane — Perşembeden başka her gün: saat 14 ten 20 ye kadar açıktır.

Jimnastik salonu — Cumadan başka her gün açıktır. Jimnastikhanede çalışanlar, programma bağlıdır.

Konser — Her pazar günü Riyaseti Cümhur filarmonik orkestrası tarafından: saat 20,30 da.

Çaylı dans — Her cuma: saat 17 den 20 ye kadar

Onay

İşte güzel, tatlı bir öz türk kelimesi daha! Onay *Muvafık* demektir. Bundan sonra Bakanlarımız beylik yazıların altına *muvafıktır* sözü yerine sadece

Onay

yazacaklardır. Onay kabul etmek, tasvib etmek, muvafık görmek anlamında olan

Onaylamak

tan gelir. Saylavlarımız:

— Kabul!

Diyecekleri yerde:

— Onay, diyeceklerdir.

Dilinizi alıştırınız. Yazınız, söyleyiniz.

Şimdi *reddetmek* yerine ne diyeceğinizi düşünüyorsunuz: Gazetemizin başka bir yerinde onu da bulacaksınız.

BİRLEŞİK DEVLETLER'DE

Amerika'da Japon düşmanlığı

Föniks —Arizona'da — ,30 (A.A.) — Dün gece meçhul kimseler bir japon bahçıvanının avlusuna bomba atmışlardır. Başka bir bomba da başka bir japonun evinde bulunmuştur.

Amerika Japonya'ya telefonla bağlandı

Nevyork, 30 (A.A.) — 8000 kilometre uzunluğunda yeni bir telefon yolu 7/11 tarihinde Sanfransisko ile Tokyo arasında işlemeğe başlıyacaktır. Üç dakikalık bir görüşme 30 dolara olacaktır.

DAĞNIK DUYUMLAR

Baltık devletleri Hariciye Bakanlarının toplantısı

Tallin, 30 (A.A.) — Letonya, Litvanya ve Estonya hariciye bakanları 12 eylûl 1934 tarihli Cenevre antlaşmasının imzasından sonra ilk konferansı olarak bugün burada toplanacaklardır. Görüşme programında başlıca şunlar vardır:

Sıyasal ve ökonomik alanlarda iş birliği, ticaret alışverişinin büyütülmesi ve üç ülkeyi alâkalandıran başka genel işlerle uluslararası işler.

Yeni Belçika hükûmeti güven reyi aldı

Brüksel, 30 (A.A.) — Meclis, 93 reye karşı 93 reyle Tönis kabinesine güvenini göstermiştir.

Filipin adalarında gene fırtına

Manille, 30 (A.A.) — Filipin adalarının doğu, orta kısımlarında eskisinden daha şiddetli bir tayfun çıkmıştır.

Leyte mıntakasında rüzgârın çabukluğu saatte 200 kilometreyi bularak çok mühim zararlara sebeb olmuştur. Ölenlerin sayısı şimdilik belli değildir.

Meksika'da çarpışmalar

Meksika, 30 (A.A.) — Dün polisle "Şiapas„ devleti içindeki Huiksta şehri katolikleri arasında çıkan kavga dört kişinin ölmesi ve 17 kişinin yaralanmasile bitmiştir. Bu kavga general Lazaro Kardenas'ın müstakbel Meksika reisicümhuru olarak ilan edilmesinden sonra vuku bulmuştur.

Lehliler eski bir ihtilâllerini kutluyorlar

Varşova, 30 (A.A.) — 1830 Leh isyanının yıldönümü kutlanmaktadır.

İtalya Kralı Berendizi'ye geldi

Brendizi, 30 (A.A.) — İtalya kralı Somalı'dan Brendizi'ye gelmiştir. Kıralın bindiği vapura ikinci deniz filosu ile bir deniz tayyaresi filosu refakat etmekte idi.

İÇ DUYUMLAR

Bozkır

Ankara Bozkırının yüzünden çöl yanığı, göğsünden kurak çatlağı geçiyor.

Bozkır toprağının kilini kırdık, yumuşattık; külünü yeşil bir deri ile kaplıyoruz.

Bozkırın ilkyazı güle, günü gölgeye kavuştu.

Bozkırın dar boğazlarında, toprağı yedi kat kazarak, beton tuzaklar kurup, yeraltı sularını yakaladık.

Eski Türk tarihi, Asya Bozkırlarından tuzlu, tuzsuz sulara doğru bir akın tarihidir. Atalarımız Volga'yı, Fırat'ı, Tuna'yı, Hazer'i, Akdeniz'i, Karadeniz'i, alageyik gibi avlandılar. O tarih çevresinin içinde, Anadolu ırmakları birer atyalağı, Anadolu gölleri birer çanak su gibi görünür.

Suyun ayağına giden eski Türk kılıcının yerini, şimdi suyu ayağına getiren yeni Türk tekniği tutuyor.

Bozkırda su, bir büyü,
Su, kandan değerli idi.

Atatürk, büyük savaştan, Bozkıra, susuz toprağa döndü. Yurdun bir ucundan öbür ucuna kadar, bütün orta yaylalarda, bir dudak değse, onun kanını emecek kadar susamış Bozkırın kucağına geldi.

Samandan susuz,
Aklaşmış kerpiçten, güneşte kavrulmuş tezekten kuru,
Sarı benizli büyük Bozkır Ankara'nın kapılarında Onun yolunu kesti.

Yeraltı yarıklarından toprağımızın kaçıp giden suları . . . kasırga önüne katılmış kara bulut sürüleri içinde, havamızın, kaçıp giden suları arasında, Ankara'nın temellerini attık; Bozkır'a yerleştik.

Yalnız Ankara'yı değil, onun yukarısında, altında, sağında, solunda uzayıp giden kırçıl toprağı iki özleminden kurtaracağız: Su, yeşillik . .

Pınar, testi, çınar yaprağı türküleri, Bozkır folklorunun ağız pasını giderecektir.

Yerin üstünde ırmakları yolundan çeviren Herkül masalını, yeraltı sularıyle boğuşan Türk gücünün gerçeği yanında unutturacağız.

Bozkır'a kendi bağrındaki suyu içirerek, onu *yeşil*'e boğacağız.

Bozkır'ın toprağı içine ağaçlarımızın kökleri yeni bir natura, dışına yaprak-larımızın gölgesi Tuna kıyılarının güleryüzünü verecektir.

Türk gücünü kaplıyan bizans yosunu yayla güneşinde kurutup dökeceğiz; Onun çeliğini Bozkır örsünde yeniden döveceğiz.

Bozkırla boğazlaşan, Bozkırı yenen Türkün adı bir daha *yenilmez* olacaktır.

F. R. ATAY

Maliye Bakanlığı Hususî Kalem Müdürlüğü

Maliye Bakanlığı Hususî Kalem Müdürlüğüne vekâleten Maliye Müfettişlerinden Bay Hüsnü tayin edilmiştir.

RAMAZAN
Diyanet İşleri Reisliğinden:

Birinci kânunun sekizinci cumartesi günü oruc aymın iptidası olduğu ilan olunur.

Abam

İşte *red* kelimesinin öz türkçede karşılığı! Bu kelime

Abamak

tan çıkıyor.

— Red, red! sözü yerine:

— Abam, abam! diyeceksiniz.

Meclis Başkanı saylavlarımıza şöyle seslenebilir:

— Onaylayanlar ellerini kaldırsın!

— Abayanlar ellerini kaldırsın!

Bu sözü de ötekiler gibi onay buldunuzsa,

Dilinizi alıştırınız, söyleyiniz, yazınız.

Atlıspor gezintisi

Atlıspor kulübü üyeleri dün sabah kulüpde toplanarak bir kır gezintisi yapmışlardır.

Gezintiye üyelerden bir kısmı iştirak etmiş ve telsiz istasyonu — Kireç ocakları — Mamak — İncesu yolu ile Yenişehirde nihayet verilmiştir.

Mamaktan geçerken ağaclıklar arasında bir parça dinlenilerek kulüp tarafından üyelere sıcak şarap ve sandoviç ikram edilmiştir.

Pek kalabalık olmadığı için dünkü gezinti geçen haftaya bakarak biraz daha neşesiz geçmiştir.

Datca'da ağaclar çiçeklendi.

Muğla, 30 (A.A.) — Vilayetin Datca kazası yağmursuzluktan sıkıntıda idi. Hattâ kuyularda su bile kalmamıştı. Son günlerde devamlı yağmurlar yağmıştır. Bu yağmurdan sonra tarlalar sürülmeğe başlandı. Datca'da badem ağaçları çiçek açmağa başladı.

Bu yıl Datca'da zeytin ürünü önceki yıllara göre iyidir. Zeytinyağının kilosu şimdiden 30 kuruştur.

Muğla'da bir söylev

Muğla, 30 (A.A.) — Dün gece doktor Bay Tahsin tarafından Halkevinde belsoğukluğu hastalığı, bulaşması ve iyi edilmesi hakkında değerli bir söylev vermiştir.

Anteb'te nüfus kayıdları

Anteb, 30 (A.A.) — Geçen yıl teşrin başından bugüne değin vilayetimizde 74.436 saklı nüfus, 19.164 saklı evlenme, 34.728 saklı ölüm tesbit edilmiştir. Böylece 260 bin olan vilayet nüfusu 300 bin olmuştur.

935 yılı yapılacak genel nüfus sayımı için şehirde ve köylerde sayılmak işlerine başlanmıştır.

Suriye'den gelen muhacirler

Anteb, 30 (A.A.) — Suriye'den gelen ve Islahiye kazasına yerleştirilen türk muhacirlere vilayetçe çift hayvanları dağıtılmış, bir yıllık yiyecekleri temin edilmiş ve hepsi de müstahsil duruma getirilmiştir.

Soyadları

Türk Dili araştırma kurumunun soyadları hakkında bildirdiği B. listesinin ikinci parçası şudur:

Baydur — Baygeldi — Baygut Alp — Berke — Bayın — Bayındır — Begiç — Bayırkan — Baykara — Baymas — Bayna — Baynal — Bayım — Bayram Bigün (ka) — Baysoy — Bayrı — Baysan — aysarı — Baysınup — Baysu — Baysuğ — Baysungur — Bayşu — Baytemür — Baytok — Baytüz — Bayutmış — Bayyiğit — Bazir (ka) — Bazman — Beçene — Bağbağa — Bağbars — Beğdili — Beğ Doğan — Beğeç Beğeç Arslan — Beg (ka) — Begisi — Begkondu — Bağtaş — Begtorun — Beki — Bekil — Bekis — Bekis (ka) Beklen — Beksarı — Bektaş — Beküç Buğa — Bel — Belban - Balban — Beleda - Balta — Belek — Beler — Belketin — Berdibek.

Dünkü ayaktopu maçları

Gençlerbirliği - 3 Muhafızgücü 2
Çankaya - 6 Demirspor 2

Dün Ankara Gücü alanında Ankara çevresi ayaktopu maçlarına devam edilmiş, Çankaya 6 - 2 Demirspor'u, Gençler Birliği 3 - 2 Muhafız Gücünü yenmişlerdir Bu maçları seyretmeğe gelenler arasında Maarif Bakanı Bay Abidin Özmen, Gümrük ve İnhisarlar Bakanı Bay Rânâ Tarhan, Askerî fabrikalar umum müdürü general Eyüp,Idman kurumları birliği ikinci başkanı Bay Halit, Ankara çevresi başkanı Bay Şükrü ve daha bir çok büyüklerimiz yer almışlardı.

İlk maça saat 12,30 da Ankara Gücünden Bay Hikmetin idaresinde başlandı. Çankayalılar umulduğu gibi, birinci yarı oyunda 4, ikinci yarı oyunda 2 sayı yaptılar. Demirsporlular buna iki sayı ile karşı koydular ve maç 6 - 2 Çankayanın üstünlüğü ile bitti.

Gencler Birliği - Muhafız Gücü

Sıra Muhafız Gücü — Gençler Birliği maçına gelmişti. Hakem Ankara sporcularının pek iyi tanıdığı Binbaşı Bay İbrahim Turgut'du. Her iki takım da alanda yerlerini aldıkları zaman Muhafız Gücünde bazı değişmeler olduğu göründü Çoktanberi yerini Fuad'a bırakan Vasfi, Güç kalesinde, koruyucu Kemalin yerine Talat, orta akıncı da Naim olmuş. Buna karşı Gençler Birliği aralarına Kâşif'i almışlar. Selim de Yozgad'tan gelmiş. Oyuna saat 14,35 de başlandı. İlk beş dakika her iki taraf da biribirlerini deniyor ve ilk sayıyı yapmak için çalışıyorlar. 7 inci dakikada Gençler Birliğinin bir akını daha . . . Ayaktan ayağa giden top nihayet Salâhaddin'e geçiyor, Salâhaddin Vasfi'nin kaleden ayrılmasından istifade ederek takımının ilk sayısını yapıyor.

Bu sayı Muhafızı gayrete getiriyor ve Sedadın yerinde bir kafa vuruşiyle beraberliği elde ediyor. Oyun çok çabuk ve sert oynanıyor, top hiç durmadan iki kaleyi yollıyor.

Muhafızdan Bekir, Talât çok eyi, bir çok tehlikeleri savuyorlar. Sağ yardımcılarının aksadıkları gözüküyor. 25 inci dakika, Sedad kaptığı topu Ahmed'e veriyor, Ahmed iki koruyucunun arasından sıyrılarak 2 inci sayılarını yapıyor. Bu sayı muhafızlılara hız verecek yerde gevşetiyor. Gençler Birliği bunu fırsat bilerek hızlanıyor ve Münir'in ayağı ile beraberlik sayısını da yapıyor. İlk yarı oyun da bu suretle 2 - 2 bitiyor.

İkinci yarı oyuna Muhafız Gücünün akıniyle başlanıyor ve bir iki şüt atıyorlarsa da top Cihadın elinde kalıyor. Gençler Birliği yavaş, yavaş baskıdan kurtularak sağdan akınlara başlıyor ve 11 inci dakikada gene Salahaddin, soldan gelen topu kapıp üçüncü ve üstünlük sayısını takımına kazandırıyor. Bu sayının Muhafız Gücüne hız verdiği gözüküyor ve beraberliği temin etmek için var güçleriyle uğraşıyorlarsa da bir fayda vermiyor ve maç da netice değişmeden 3 - 2 Gençler Birliğinin üstünlüğü ile bitiyor.

İstanbul maçları

İstanbul, 30 (A.A.) — Bugünlik maçlarına her iki sahada da devam edilmiş ve havanın çok güzel olması dolayısiyle müsabakalar çok zevkli olmuştur.

Galatasaray - Fenerbahçe

Taksim Stadyomunda:

Taksim stadında Galatasaray'ın - Fenerbahçe ile karşılaşmasından ötürü oyun saati geldiği vakit alanda 4-5 bin kişilik bir seyirci kütlesinin toplandığı görülüyordu. Saat üçe beş kala alana gelen takımlar şu şekilde dizildiler:

Galatasaray: Avni, Lûtfi, Osman, İbrahim, Nihat, Kadri, Danyal, Fazıl, Salahaddin, Münevver, Necdet.

Fenerbahçe: Hüsameddin, Yaşar, Fazıl Esad, Ali Rıza, Cevad, Şaban, Fikret, Muzaffer, Naci, Niyazi.

Hakem Ahmed Ademdi.

Oyuna Galatasaraylıların hücumu ile başlandı. Fener muavin hattında kırılan bu hücumu sarı lacivertlilerin bir akını kovaladı. Bunun arkasından Galatasaray sol taraftan bir hücum yaptı ve Münevver'in çektiği sıkı bir şütü Hüsameddin kurtardı, henüz tehlike geçmemişti. Nitekim az sonra Salâhattin sıkı bir şüt çekti fakat top avuta gitti.

Bu ilk dakikalar Fenerbahçe için umutlu değildi. Sağ tribünler susuyor buna karşılık sol yön seyircileri takımlarını alkışlıyorlardı.

Fenerbahçe bundan sonra akınlara başladı. Niyazi'nin sağdan ortaladığı topa Fikret bir kafa vuruşu yaptı ise de topu içeriye sokamadı. Bundan sonra Fener'in soldan yaptığı bir hücum da ofsayt ile neticelendi.

Oyunun bu kısmında Fener muavin hattının çok iyi çalıştığı nazarı dikkati celbetmektedir. Bundan istifade eden fener muhacimleri üstüste akınlar yapıyorlar. Soldan yaptıkları bir hücumda Şaban'ın ortaladığı topu Niyazi avuta attı. Biraz sonra da Cevada yapılan bir favul üzerine Yaşar'ın çektiği frikiki Muzaffer güzel bir ara pasiyle Niyaziye geçirdi. Niyazi sürdü ve ortaladı, kale önlerine gelen topu Naci Galatasaray kalesine havale etti, fakat Avni'nin güzel bir atılışı bu tehlikeyi uzaklaştırdı.

Oyun bu şekilde ve karşılıklı akınlarla 25 inci dakikaya kadar sürdü. Çok hızlı olduğu için top âdeta güç takip olunuyor, oldukça sert oynandığı için de birçok favuller yapılıyordu. Bu esnada iki taraf kalecisinin güzel müdahaleleri ve iyi kurtarışları dikkati çekiyordu.

Bundan sonra oyunda nisbeten bir durgunluk başladı. Fakat iki taraf da diğerinin hakimiyeti altına düşmeden oyuna devam ediyorlardı. Biraz sonra Cevad sakatlanarak sahadan çıktı. Fenerbahçeliler 10 kişi oyuna devama başladılar. Fakat devre 0-0 bitti.

İkinci devre Fenerbahçenin akınıyle başladı. Kadri'nin favullü bir müdahalesi üzerine Esadın çektiği şütü Avni kurtardı. Önce Fenerbahçe on kişi ile oyuna başlamışsa da Cevad biraz sonra topallıyarak sağ açığa geçmiş, Niyazi sağ içe, Naci sol içe alınmıştır. Fakat Cevadın girmesine rağmen bu esnada Galatasaray'ın tazyiki daha fazladır.

Şimdi Fener daha hâkim oynıyor. Galatasaray kalesi tehlikeler atlatıyor, fakat sağda- Cevadın aksaması yüzünden hücumlar daima neticesiz kalıyor. Bu sırada ayağının fazla ağrıması yüzünden Cevad yeniden sahayı terketti ve Fenerbahçe de oyunun sonuna kadar on kişi olarak kaldı.

31 inci dakikada ve bir Fener akını esnasında Galatasaray'a ceza vuruşu verildi, Çekilen şütü Avni elinden kaçırdığı için Muzaffer yetişerek sıkı bir şüt çekti. Fakat top avut oldu. Bu sırada seyircilerden birinin attığı taşla Lûtfi yaralandı ve ortaya polisin müdahalesini gerekleştiren çirkin bir hâdise çıktı.

Her iki tarafın gösterdiği soğuk kanlılık neticesi olarak hâdise büyümediği için oyuna tekrar başlandı. Oyun gene oldukça sert bir şekilde devam ediyordu. Naci'nin çok aksaması neticesi olarak Fener âdeta üç muhacimle oynıyordu. Bu esnada Niyazi'ye yapılan favul neticesiz kaldı ve mühim müsabaka 0-0 beraberlikle bitti.

Bundan evel yapılan ikinci küme maçında Topkapı Altınordu'yu 3-0, Galatasaray genç ve B takımları da Fener'i 2-0 mağlûp etmişlerdir.

Klasik yazılar.

Verterden bir sep

10 Mayıs

İlkyazın, içimi açan, o tatlı ertenlere benzer, tansık bir erinc bütün gönlümde erksürüyor.

Yalnızım yaşamaktan aslam alıyorum: benimki gibi gönüller için yaradılmış olan bu ilevde.

Mutluyum, öğürüm; diniz bir yaşayışın duyuşuna o denlü dalmışım ki bundan irtemime yazık oluyor. Bugün fırçamdan bir çizgi bile çıkamıyor, böyle iken bundan ön kendimi şimdiki gibi büyük bedizci duymuş değilim.

Sevgili dereciğimin dumanları dört yandan yükselip, güneş yolunun en üstünden, içine sinilmez karanlık ormanın doruklarına korlarını fırlattığı, şu kutun yere ise ancak bir kaç tel ışın saçtığı sırada; suyun çağlanı yakınında yere uzanıp, kaba çimen içinde tanımadığım binbir küçük otu görüp bulduğum sırada; gönlüm yerden bitenler arasında kaynaşan şu küçük acunu, sayısız böcekler, tütürlü kurdcuklar yığınını daha yakından duyduğu sırada: hepimizi kendi sanısınca yaratanın da varlığını, bizi üzel bir tadıklar denizi içinde yüzdüren tanrısal sevgisinin de soluğunu duyarım.

Öğürüm, sonsuzluk gözlerime belirdiği, acun yanyöremde dinlendiği, gök bir sevgilinin sanısı gibi gönlümün içine saklandığı kurun, içimi çeker, haykırırım: "Ah! sen de böyle sıcak, böyle gür yaşıyanları kâğıdın üstüne bir solukla serebilseydin; örgütün gönlünün aynası olabilseydi, gönlün sonsuzluğun aynası olduğu gibi!,, Sevgili öğürüm... ah! ben yok oluyorum, bu görünüşün ululuğu altında çöküyorum.

YENİ SÖZLER:

Sep — sayıfa
İlkyaz — bahar
Erten — saba, fecir
Tansık — muhayyir, hayretbahş, bedi
Erinç — sükûn, huzur
Erksürmek — hükümran olmak "reigner,,
Aslam — faide
İlev — havali, nahiye "contrèe,,
Mutlu — bahtiyar
Öğür — âşina, dost
Diniz — sakin "paisible,,
İrtem — hüner, kabiliyet "talent,,
Bedizci — ressam "peintre,,
Sinilmez (içine -) — "impénétrable,,
Doruk — tepe üstü "cime,,
Kutun — kutsî (- yer — "sanctuaire,,)
Işın — şua, güneş ziyası
Tütürlü — her türlü
Sanı — heyal "image,,
Tadık — zevk
Tanrısal — ilâhî "céleste,,
Yanyöremde — etrafımda
Kurun — vakıt
Örgüt — eser — "œuvre,,

Fırkanın Etlik nahiye ocağı kongresi de dün yapılmıştır.

İsmetpaşa nahiye ocağı Ismetpaşa mektebinde dün kongresini yapmıştır.

Yabancı Postası

İhtiyar Amerika'dan genc Türkiye'ye

"1934" gazetesi Paris, 21 Sonteşrin 1934.

"Vaktiyle Birleşik Amerika devletlerinin Ankara Büyük Elçiliğinde bulunmuş olan General Charles H. Sherrile meslek itibariyle ne asker ve ne de diplomattir. General Sherrill'in "Mustafa Kemal" adlı eserinin fransızca tercümesi, Plon kitaphanesi tarafından neşredilmiş olup daha şimdiden canlı bir muvaffakiyet kazanmış bulunmakdadır. Kaba şakalar yapmasını sevenler, General Sherrill'in tetkik mahsulü fikirlerden mahrum bulunuşunun kendisini, Sakaryada muzaffer olduktan sonra Lozan muahedesinin mesud ilhamcısı olan şahsiyetin hakikî çehresine daha iyice nüfuz etmeğe, daha ziyade müsteid kılmıştır, diyeceklerdir.

Halbuki hakikat bu merkezde değildir. Terakkilere düşkün olan bu Amerikalı evrensel kültürü, insanları tanıyabilişi, taşıdığı metod ve araştırma ruhu dolayısiyle kendisini, bir ulusun dâhî bir şahsiyetin kuvvet ve tesiri sayesinde nasıl değiştiğine en doğru bir şahit olarak bulmuştur. Bundan sonrasını generalin Gazi hakkında beslediği sempati yapmıştır. Netekim bu sempati bize Gazinin şahsı hakkında elimizde mevcut malûmatı çok doğru bir tarzda tamamlamamıza yardım eden pek meraklı bir kitab temin etmiştir.

General Sherrill eski bir Nevyorklu ailedendir. Dört kuşak önceki babası, 1639 yılında, bindiği geminin kazaya uğraması yüzünden Amerika kıyılarına çırçıplak çıkmış idi. Charles H. Sherrill Yale'da kuvvetli bir tahsil yaptıktan ve mühim spor muvaffakiyetleri kazandıktan sonra doğduğu şehirde avukatlık etmeğe başlamıştır. Fakat ilim ve edebiyat ile beslenmiş olan ruhu, avukatlık müdafaalarından ve rollerinden sık sık uzaklaşıyordu. Orta zaman güzel sanatları kendisini cezbediyordu. General muhtelif Avrupa memleketlerindeki sanatkârane camlar hakkında her biri birer otorite demek olan eserler vazetmiştir. Fransa'daki camlara dair yazdığı eser dilimize çevrilmiştir. Zaten general fransız güzel sanatını tercihan sevmektedir. Bunu, Nevyork üniversitesinde kurduğu güzel sanatlar kollejine fransız tesirlerini sokmak için sarfettiği gayretlerle isbat etmiştir. Generalın meslek haricindeki faaliyeti buna münhasır kalmamıştır. Onu siyaset dahi alâkadar ediyordu. Cümhuriyet fırkasının sözü geçen azasından olan general Sherrill memleketinin aslından ve bilhassa Amerika istiklâl harbı kahramanlarının menkabelerine takılmıştır. Amerika ittihadının başlangıc devri hakkında muasır fransızlar tarafından yazılmış 84 hatıra bu muştur. Bunlardan meydana getirdiği eser, bundan yüz sene evel yaşamış olan avrupalıların cedleri hakkında verdikleri hükümlerle çok alâkadar olan amerikalılar arasında büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır.

Bundan sonra dünya harbı çıktı. Askerî rütbeler hakkında amerikalıların kullandığı sistem malûmdur. Bu sistem, herkese, verimine uygun rütbeler vermek sistemidir. Bunun için avukat harp çıkar çıkmaz Nevyork milisine liva tayin olundu. Nüfusu 15 milyon olan Nevyork devleti içerde asker toplamak vazifesile tavzif olunan general Sherrill ruhunda meknuz nizam ve teşkilatcılık hassalarının yardımile harikalar yarattı ve bir sene zarfında Fransaya 364,000 kişi göndermeğe muvaffak oldu. Meslekten bir asker de bundan daha eyi bir şey yapamazdı.

Sulh olunca General, askerlikten uzaklaştı ve sanatkârın yerine tarihçi geçti. Avrupaya gelerek kongrelerde ve konferanslarda yeni nizamın doğuşuna şahid oldu ve bundan da müteaddid eserler için esaslar çıkardı. Bu eserler "İlk nazırlar ve ilk başvekiller; Bismark ve Mussolini" vesairedir.

Bunun için, Cümhuriyet fırkası kendisini Ankaraya büyük elçi olarak gönderdiği zaman general Sherrill yeni vazifesi için tamamen hazırlanmış bulunuyordu. Doğrusunu söylemek icab ederse bu vazife o kadar güç değildi. Amerika ile Türkiye arasında ne hali hazırda bir temas noktası ve ne de geçmiş zamana aid hatıralar arasında acıklı olanlar vardı. Bunun için büyük elçi ile devlet şefi arasında çok çabukça hakikî bir dostluk doğdu, görüşüp konuşmalar itimad ve teklifsizlik çerçevesi içinde sıklaştı. Amerikalı müteaddid yıllardan vücud bulmuş olan bir geriliği türk milletine birdenbire aştırmak istiyen Gazi'nin ilerleme iradesine meftun oldu; Gazi'nin hayatının başlangıçlarını, nasıl vücud bulduğunu ve geçirdiği merhaleleri anlamak istedi. Ve Kemal anlattıkça diplomatın ruhunda tarihçi dirildi ve Büyük Adamın portresini çizmeğe karar verdi.

Müellif yazdığı eserde Gazi hakkında duyduğu hayranlığı gizlememektedir. Bu kitabta Gazi'nin gençliğini ve mücadelelerini anlattığı çok canlı sayıfalar, sevilerek okunacaktır. Bu sayıfalarda Gazi'nin sesi işidiliyor, Gazinin, teklifsizce konuşmalarını çabuk çizilmiş krokilerle tasvir ettiği görülüyor. Bunlarda birkaç kurşun kalem vuruşu ile zaferli manavralardan biri canlanmakdadır. General Sherrill ile birlikte türk inkılâblarını sayalım: 1923 yılındanberi yapılan türk inkılâblarının sayısı onbirdir ve yapılacak daha inkılâblar vardır. Bundan sonra kitabta generalin, ihtiyar garbluların daha uzun zaman Konstantinopl diye adlamakta ısrar edecekleri İstanbul hakkında verdiği izahat okunacaktır. General, modern Ankara Cümhuriyetinde eski Türkiyeden kalmış âbideler ve manzaralar hakkında en hassas, en mütebahhir ve en aşık bir rehber gibi izahat vermektedir. General, Mustafa Kemal'in çok canlı portresini eski Bizans imparatorlarile sultanlar payıtahtı olan İstanbula hasrettiği iki fasıl ile çerçevelemektedir. Sanki tarihçi, Gazi'nin türk milletini doğum yeri olan dağlar arasına çekmekten maksadı, ona büyük fütuhat devirlerinin faziletlerini yeniden aşılamak ve türk ulusunu bu defa Bizans hazinelerine değil, garbın ilim ve terakkilerine saldırtmak olduğunu işaret etmeği bilhassa istemiştir

Fransız akademisi azasından
Marechal Franchet D'Esperey

Kuşkulanan Avrupa

"Slovo" Sofya, 19 Sonteşrin 1934

Yugoslavyanın Uluslar Cemiyetine yaptığı teşebbüs sükûn içinde olmıyan Avrupayı endişe ve mechuliyet karşısında bıraktı. Şüphesiz Marsilya suikasdi failinin meydana çıkarılması lazımdır. Anlaşılıyor ki bunu bütün devletler istiyor. Ve gene Avrupanın istikbalinin tedhişcilerin ellerine bırakılmıyacağı ve onların acunu ölüm tehlikesine sürüklemelerine meydan veri'miyeceği de itiraz kabul etmiyen bir keyfiyettir. Cenevrede toplanan Uluslar Cemiyeti ağır bir mesele karşısında bırakılmıştır.

Eğer, diplomatlık, son anda güçlükleri yenmek kuvvet ve imkânını kendisinde bulamazsa, Avrupa da yeniden bir felâket karşısında kalacaktır. Hemen temenni edelim ki, sulh ülküsüne tâbi olanların adedi bu defa Cenevrede fazlalaşmış olsun.

Fransada adalet bitaraflığı etrafında

Yeni Fransız Adliye Bakanı M. Jorj Perno bütün fransız müddeiumumîlerine gönderdiği bir tamimde bunları adaleti bitarafça tatbike davet etmektedir. M. Perno birkaç adlî rezaletin doğurduğu fena tesirin efkârı umumiyece hemen umumîleştirildiğini, bu yüzden ulusun adalete olan güveninin sarsıldığını, bu güveni sağlamlaştırmak için adaletin bitaraf, çabuk ve tam manasiyle tatbiki lazım geldiğini söyledikten sonra bu yolda yapılan hiçbir ihmal ve yolsuzluğu müsamaha ile karşılıyamıyacağını, sıyasanın adalete karıştırılmasının katiyen caiz olmadığını, bu yolda müddeiumumîlerce görülüp kendisine bildirilecek bütün yolsuzlukları, nereden gelirlerse gelsinler, çok ağır surette cezalandıracağını bildiriyor.

Fransada adaletin dağıtılması işindeki yolsuzlukların bir bakanın böyle bir tamim yapmasına yol açması, fransız gazetelerinin de dikkatini çekmiştir.

Entransijan gazetesi bu tamimden bahsederek diyor ki :

"İnsanlara en ilk hakikatleri hatırlatmanın, onlara, kitablarının üzerine eğilerek çalışan mekteb çocuklarına yapıldığı gibi birçok şeyleri öğretmenin gerektiği bir zamandayız. Adliye Bakanı, müddeiumumîlere gönderdiği bir tamimde adaletin bitaraf, çabuk ve tam manasiyle tatbiki gerekliğini söylüyor. Şu halde, hâkimler bunu unutmuşlarmıydı? Tabiî hepsi değil! Şereflerini idrâk eden ve elbiselerini lekesiz olarak taşımağı ülkü edinen hâkimlerimiz var. Fakat, biz bu işe ehemmiyet vermezsek, onları herkes budala yerine koyacak.

Ahlak kendi mükâfatını kendinle taşıdığı için doğrulukla çalışan bir adam budala yerine konulamaz. Fakat şimdiki gibi, maddî düşüncelerin yaşayışımız da çok yer tuttuğu sıkışık zamanlarda yüksek duygulara her taraftan saldırılıyor. Önce bundan acı duyan vicdanlar ilerlemenin, muvaffakiyetin kölelikle olduğunu görünce bozulmağa başlıyor. Bunları temiz tutmak için zaman zaman yüksek bir sesin, ölmez hakikatleri haykırması gerektir. M. Perno hâkimlere, ötekine berikine yardım etmek değil, hüküm vermek mecburiyetinde olduklarını hatırlatmakta haklıdır. Buna mecbur kalması acıdır; ama bunu yaptığını görmek de kıvanç verici dir.

Tan gazetesi de tamimin ana çizgilerinden, sıyasal ve adlî rezaletler karşısında ulusun duyduğu acıdan bahsettikten sonra diyor ki :

"... hâkimlere bitaraflığı tavsiye etmek çok iyidir. Fakat hâkimleri sıyasanın ve sıyasal adamların onlar üzerinde yaptıkları tesirden kurtarmak daha iyidir. Bir hâkim, en yakın âmiriyle en büyük şefinin kendisini koruduğunu hissetse bile bilhassa taşrada bazı seçim ve komite kurumlarının, "mütegallibe"lerin tazyikinden korkabilir.

Bakanlar — hattâ en iyileri olduğu kadar az iyileri bile — geçer, giderler; fakat komiteler kalırlar ve sıyasa devam eder. Fransada adaletin geçirdiği hastalıkla kurumlarımızın şimdiki halde geçirdiği, rejimi bile tehlikeye düşüren hastalıklar birbirine girifttir.

"... Onun için dönüb dolaşıb gene lakırdıya dönüyoruz: Göreneklerimizin, âdetlerimizin düzelmesi için önce kurumlarımızı düzeltmeliyiz. Hükûmet şubelerinin ve en önce adaletin normal bir tarzda çalışabilmesi için, hükûmeti düzeltmeliyiz. İcraî kuvvetlerimiz mebuslar Meclisinin tazyiklerinden ve mebuslar da kendilerine seçim bakımından yapılan tazyiklerden kurtulmadıkça, yapılacak bütün şeyler geçicidir.

"... M. Perno kanunları bitarafça tatbike çalışmalarını hâkimlere tavsiye ediyor. Çokalâ. Fakat bundan önce, hükûmet kuvvetlerinin adaletin işlerine karışmıyarak iyi bir misal göstermeleri gerek değil midir?,,

Budapeşte mektubu.

Türk ana tarihinin ünlü bir bilginile görüşme

Türk ulusunun ulu önderi Atatürk tarafından iki yıl önce T.T.T.C. inde çalışmak üzere Türkiye'ye çağırılmış olan tarihçi Bay Zajti Ferenc'i, *Ulus* namına görüşmek üzere evinde ziyaret ettim. Ünlü bilgin beni çok dostça kabul ederek: "Ulus'u ve onun yazı heyetini iyi tanıyor ve samimî olarak seviyorum,, dedi. Oturmadan önce, ev sahibinden, müzeyi andıran dairesini gezmeyi diledim. Atölyesinin bir köşesinde uzun ve kitabla dolu etajerler, duvarlarda boş yer kalmıyacak kadar resimler asılı, masalarda ve sehpalarda yazılar, eski eserler dolu. Fakat bütün bu değerli şeyler arasında en enteresan olan gene ev sahibinin kendisi idi.

Kitablarına yaklaşırken değerli tarihçi dedi ki: — Bu kitapları yıllardanberi tane tane topladım. Bu, türk tarihinin ana hatlarını toplu olarak gösteren eşsiz bir kitabhanedir. Türk ulusuna ve onun Ulu Önderine duyduğum büyük sevgiden dolayı Ankarada bulunurken bütün kitablarımı T. A. T. C. ine armağan ettim. Şimdi bunların bir kısmı Ankaradadır, kalanları da yakında gönedreceğim. Şimdi de türk tarihinin ana çizgileriyle meşgulüm. Bu masalar ve sehpalar üzerinde gördüğünüz eserler ve kâğıtlar bu araştırmalarıma yarayan şeyleri yakında neşredeceğim "Türk tarihi ansiklopedisi,, nin belgeleridir. Bu ansiklopedinin 24 cildinde dünyanın bütün ünlü kitabhanelerinde ve evrak hazinelerinde bulunan belgelerin fotoğrafları ile, okunma şekillerini ve ayrıca türkçe, macarca ve ingilizce çevirmeleri bulunacaktır. Ansiklopedinin türkçe, macarca ve ingilizce birer baskıları yapılacaktır.

Ünlü tarihçi bana, acunun her yönünden kendisine gönderilmiş ve araştırmalarına dair malûmat istiyen mektupları gösterdi. Bunlardan biri Japonya'dan geliyordu ve yapacakları Atilla filmi için ve türk tarihi ansiklopedisi hakkında sorgularla dolu idi.

Bu kadar büyük ve güç işleri nasıl başardığını sorduğum zaman: "Biliyorsunuz ki, yalnız değilim, dedi, on beş bilgin benimle beraber çalışıyor...

Zajti Ferenc'in ilmî araştırmalarından Ulus okurlarını daha etraflı bir surette gelecek mektubumla haberdar edeceğim.

NEGH YENÖ

Bay Zajti Ferenc Budapeş te'deki çalışma odasında

Yeni icad motör

Pariser Tageblatt, 10 sonteşrin 1934

Jan Warlenier isminde 22 yaşında bir Hollandalı mühendis bir ihtira vücude getirmiştir. Bu ihtira, yaşamak kabiliyeti gösterecek olursa, cihan iktısadiyatında kat'î değişiklikler yapacaktır. İcat olunan şey bir motör olup işlemek için ne benzin, ne ağır yağ ve ne de herhangi bir kuvvet maddesine ihtiyac hissettirmiyor: suya bile ihtiyac yoktur. Makinanın kuharrik kuvveti komprime haline getirilmiş havadır. Mühendisler bu yeni icad edilen motörün kudret ve takatı hakkında hayranlık göstermişler ve bu sayede bütün motör sanayiinin değişip yeni bir esas üzerine kurulabileceği fikrini izhar etmişlerdir. Tazyik edilmiş olan havalı motörün istilzam ettiği yegâne bakım her üç ayda bir defa yapılması icabeden esaslı bir yağlamadır Bu motör her maksad için, yani otomobiller, kamyonlar ve istasyoner muharrik kuvvet grupları ve her neviden makinaların işletilmesi için kullanılabilir. İşletme masrafı bir otomobil motörü için inkıtasız çalışma halinde senede 25 florini geçmemektedir; bu hesabta yağlama masrafı da dahildir.

Bugün mevcut motörlere karşı bu yeni icad motörün bahşettiği faydalar üzerine Jan Wardenier'nin bu icadının hayranlık husule getirmesi pek tabiîdir. Mucidin oturduğu Wolvega kasabasının belediye reisi ve belediye meclisi ve diğer müteaddit ve umumî müesseseler ve birçok ileri gelen mühendisler ve maliyeciler bu tazyik edici havalı mdtörün tamimi için 11 milyon florin sermayeli bir sindika teşkil etmişlerdir.

1935 senesi başlangıcında bu yeni icad olunan otomobil motörleri yapmak için bir fabrika açılacaktır. Bu fabrika da 13000 amele çalıçacaktır. Gene bu icad üzerine ağır motörler yapmak için de diğer bir fabrika Amsterdam yakınında kurulacaktır. Tazyik edilmiş hava motörü ile techiz edilmiş olan birçok tecrübe arabaları şimdiden Zwolle de kâin bir fabrikada vücude getirilmiştir. Tecrübelerin neticesi pek memnuniyet verici bir halde tecelli etmiştir.

Bulgar moratoryomu

18 sonteşrin tarihli Jurnal Dedeksi'dan:

"Dün gelen haberler Bulgaristan hükûmetinin harici borçlar taksitlerinin tediyesini tatil ettiğini bildiriyorlar.

Pariste menkul kıymetler hamilleri cemiyeti bundan resmen haberdar edilmemiş olduğunu beyan etmektedir. Bu cemiyet Bulgaristan hükûmetinin böyle fena niyet göstereceğine inanmak istememektedir. Cemiyet diyor ki: "Bulgaristanın maliye bakımından bugün karşılaşacağı zorluklar gözönünde bulundurularak bundan birkaç ay önce yapılmış olan bir anlaşmanın tadili mevzuu bahis olamaz."

Fakat biz yakında bu ihtimalin de dikkate alınması mecburiyetinin ortaya çıkmasından korkmaktayız.

1926 senesinde yapılmış olan anlaşma, Bulgaristanın 1914 senesinde yapmış olduğu istikrazlara aittir. Bu istikrazlarda % 5 faizli 1896, % 5 faizli 1904 ve %4.5 faizli 1907 istikrazlarıdır.

Bulgar hükûmeti akdetmiş olduğu mukaveleleri dikkate almadan harptan önce yapmış olduğu istikrazlar ve Uluslar Cemiyetinin himayesiyle 1926 senesinde akdettiği % 7 faizli ve 3 tranşlı olmak üzere 1928 senesinde yaptığı %7,5 faizli kalkınma istikrazları hakkında moratoryom ilânına karar verdi."

Bu gazete Bulgar borcları hamillerinin Bulgar Hükûmetine on senedenberi itimat gösterdiklerini ve bugün de artık yeni bir kanaat hasıl etmiş bulunduklarını yazıyor.

Sübakan

İlk gördüğünüz bir kelime! Bunu Başbakanımız, Millî Müdafaa Bakanlığına gönderdiği bir kâğıdın altına yazdı. Türkcede

Sü

***Asker* demektir. Şimdi Sübakanlığımın *Millî Müdafaa Vekilliği* yerine alındığını anlamışsınızdır.**

Soy adı alanlar

Menteşe — Maliye Vekâleti teftiş heyeti mümeyyizi Şefik.

Mutlu — Mersin mebusu Fikri,

Uzgören — C. M. Bankası idare meclisinde Nusret.

Oğuz — Ankara nafıası başkâtibi Şevki, Oktay — Ankara nafıası başkâtib muavini Kadir, Ogan — Maliye teftiş muhasebe mümeyyizi Namık, Ozan— Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti zat işlerinde Asaf.

Öz — Nafıa teftiş heyeti kalem şefi Remzi, Özdemir — Sabık Yozgad defterdarı Muhittin. Özbek — Orman umum müdürlüğü baş yazganı Şevki. Özkan — Maliye teftiş heyeti hesab memuru M. Fuat. Ökte — Maliye müfettişi Faik Niyazi. Öztürk — Maliye hesabları tetkik mümeyyizi Etem. Öztürk — Maliye teftiş heyeti kâtibi Hakkı. Özsoy — Kayseri mebusu Reşit. Özüt— Nafıa hukuk müşaviri Avni.

Sanan — Millî Müdafaa, fen sanat miralay Tevfik. Soyer — Kastamonu mebusu doktor Suat. Somer — Kütahya mebusu Bay Hacı Mehmet.

Tekin — Maliye teftiş heyeti hesab memuru Bekir. Tan — Deniz işleri sıhhat müdürü Mazhar. Turan — Ziraat Vekâleti Zootekni müfettişi Ali Rıza. Tuncer — Riyaseticümhur kalemi mahsus tahrirat başkâtibi Memduh.

Uysal — Maliye teftiş heyeti evrak memuru Sami. Uğuz — Maliye hesabları tetkik mümeyyizi Adil. Ulusoy — Jandarma umum kumandanlığı Erkânı harbiye reisi miralay Mümtaz ve kardeşi Ankara merkez gümrük müdürü Cevat

Ülkem — Maliye müfettişi İsmail Hakkı. Ülgen — Antalya mebusu Haydar.

Vardar — Ziraat Vekâleti levazım kâtibi İbrahim, Şurayı Devlet mülazimlerinden Yusuf, Pendik bakteriyoloji enstitüsü şeflerinden Dr. A. Ekrem, Y. Z. E. Ziraat âletlerinde Mitat, Maliye Vekâleti bütçe tetkik memuru Mustafa, Yenişehirde mütekait Süleyman. Vural — Maliye hesabları tetkik memuru İhsan.

Yıldırım — Maliye hesabları tetkik memuru Hasan. Yeşil — Maliye müfettişi Cemal Etem. Yüksek — Muhasebei hususiyede Ali Rıza.

M. M. Vekâleti Deniz levazım şubesi memurlarının soyadları:

Arda — Cevdet. Turgut — İbrahim. Uluç — A. Rıza. Evcim — Seyfi. Özen —Celal. Karay — Tevfik. Tengiz — Behcet. Özkan — Ahmet. Özden— Bekir. Akyüz — Bahattin. Çepni — Dz. Ayniyat Ş. Md. Ziya. Uygan — Neşet. Aksongur — Abdullah.

İçişler Bakanlığı sayılaşma çevirgenliği buyruklarının soyadları:

Gürel — Edip. Tükel — Avni. Erdem — Fevzi. Utku — Galib. Barış — Hamdi. Güven— Bekir. Akıncı — Kemal. Nirun — İ. Hakkı. Kaynak — Kemal. Işık — B. Fehmi. Tüzün — İhsan. Atis — Turan. Yalçın — Ferruh. Özkan — Kâzım. Birtek — Halit. Şahin — Ali Rıza. Türüm — Tahir. Örtel — Rifat. Amac — Ekrem. Vardar — Tahsin.

P. T. T. Umum Müdürlüğü memurlarından soyadı alanlar:

Ergin — Umumî müdür Nazif, Meriç — Muamelat müdür vekili baş müfettiş Hayri, Akın — muamelat müdür muavini Mahmut, Yılmaz — muamelat müdür muavini lâtif, Akman — muamelat mümeyyizi Hakkı, Acarlap — mekteb müdürü Şükrü, Sezgin — daire müdürü Fehmi, Erol — muamelat tetkik memuru Lûtfu, Oğuz — muamelat tetkik memuru Hilmi, Öztürk — muamelat tetkik memuru Tevfik, Akay — muamelat tetkik memuru Avni, Türkmen — muamelat memuru Mehmed Hakkı, Özkan — muamelat memuru Nadire, Baran — muamelat memuru Nadire, Yılmaz — muamelat memuru Vedia, Banaz — muamelat memuru Sabire, Altan — muamelat memuru Bedia, Erhan — muamelat memuru Hüsamettin, Demir — muamelat memuru Mitat Kemal Zeybek — muamelat memuru İbrahim Selçuk, Tuncay — muamelat memuru Necati, Teoman — muamelat memuru Rebia, Ülker — muamelat memuru Servet.

DÜZELTME

Dünkü sayımızda "Tolbay„ biçiminde çıkan Riyaseticümhur yaveri Bay Cevdet'in soyadı "Tolgay„, "Aran„ biçiminde çıkan divanı muhasebat reisi Bay Seyfi'nin soyadı "Oran„, "Noyan„ biçiminde çıkan C. H. F. memurlarından Bay Süreyya'nın soyadı "Duman„ olacaktır. Düzeltiriz.

Bibliyografya

Top

Olimpiyat ve Türkspor atlı spor mecmuaları birleşerek Top adı altında yeni bir spor mecmuası çıkarmaya başlamışlardır. Güçlerin dağılmamasını, daha toplu ve daha çok okurlu çalışmayı mümkün kılan bu birleşmeden dolayı sahiplerini kutlarız.

Top'un elimize geçen ilk sayısında Sadun Galip'in (futbol ustalarının sıyasası ne olacak?), Talat Mitat'ın (acı ama gerçek), M. Turhan'ın (Türk tarihinde spor) başlıklı yazılariyle, yurtta ve dışarda son spor hareketlerinin bol resimli haberleri, teknik spor yazıları, radyo bölümü, spor karikatürleri ve daha bir çok yazılar vardır.

Les Balkans

Atina'da Balkan birleşmesi fikrini yaymak ve Balkan konferansı ulusal cemiyetlerinin fikirlerine tercüman olmak üzere ayda bir çıkarılan *Les Balkans* mecmuasının altıncı cildinin haziran tarihli 7 inci sayısı çıkmıştır. Bu sayı, özgü sayılarından biridir ve arnavudluğun sıyasal, ökonomik, soysal bakımlardan tetkikine hasredilmiştir.

Memleket Postası

İzmir'de Tayyare Cemiyetine yeni varidat

28 sonteşrin tarihli Anadolu gazetesinden:

Yarın saat on yedide tayyare cemiyetinde bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda C. H. F. vilayet idare heyeti reisi Bay Avni Doğan da bulunacaktır. Şehrimizde bulunan yabancı vapur kumpanyaları acentaları toplantıya çağırılmışlardır.

Toplantının hedefi şudur:

Şehrimizdeki tacirlerle bu acentalar arasında usulen konşimento ve ordino vesikaları üzerine muamele yapılmaktadır. Konşimentolar, kanunen 10 kuruş pula tâbidirler. Halbuki acentaların aldığı, 30 kuruştur. Yani 20 kuruş açıkta ve karşılıksız olarak acentada kalmaktadır.

Keza ordinolardan 35 kuruş alınmaktadır. Halbuki bu vesikalara ancak 11 kuruşluk pul yapıştırılmakta, 24 kuruş ta acentanın hesabına geçmektedir. Pul masrafı haricinde ve hiçbir sebeb ve mecburiyet olmaksızın verilen paranın mikdarı katî olarak tesbit edilemez. Ancak bu şekilde muamele gören vesikaların sayısı heryıl 50 — 60 bini bulmaktadır. Demek ki İzmir tacirlerinin bir yılda açıktan verdikleri paranın tutarı, şöyle böyle 15 - 20 bin lira kadardır.

Tacirlerimiz, yıllardanberi verdikleri paranın ehemmiyetini ve tutarını düşünerek bundan Türk Tayyare Cemiyetinin, yurd korunması namına istifadesi gibi çok güzel, çok yerinde bir dilek göstermişlerdir. Alâkadar makamlara ve matbuata da bu dilek aynı şekilde akset miştir.

Bunun üzerine acentaların da toplantıya davet edilerek kasalarına geçmekte olan bu karşılıksız paraların Tayyare cemiyetine devredilmesinin tesbiti muvafık görülmüştür. Ve toplantı da bunun için hazırlanmıştır.

Haber aldığımıza göre, acentalar, gerek tacirler tarafından izhar edilen dileği, gerekse alâ[illegible]rın bu teşebbüslerini her bakımdan doğru ve haklı bulmuşlardır. Çünkü pul bedelinden fazla alınan 20 ve 24 kuruşun, masraf namı altında bir karşılığı yoktur. Keza acenta defterlerine de bu şekilde ayrı bir hesab geçirilmemiştir Hukukî manasile bu fazla para tacire aid olmak icabeder.

Tacirler de bu hakkı tayyare cemiyetinin manevî şahsiyeti vasıtasile türk yurdunun gök korumasına verdiğine göre, acentalar için ancak bu ulusal harekete vasıta olmak gibi bir şereften başka hiç bir şey kalmamaktadır. Acentalar yarın teahhütlerini yapacaklardır ve bu fazla varidad, bundan sonra acentalar elinden tayyare cemiyeti kasasına geçecektir.

Gebze'de ekim işleri

On gün ilerisine gelinceye kadar toprak ve ekim işleriyle uğraşanlar katılığından ve kuraklığından ötürü toprağa buğday, arpa gibi ürünlerini az atmışlardı.

On gün sürekli yağan yağmur, çiftçinin yüzünü güldürmüş, çiftçiye istediği, gücünün yettiği kadar ekim işleri ile uğraşmasına uğur vermiştir.

Kalık üç dört gün açık giderse köylünün sevincine sınır olmayacaktır.

Yağmurun sürdüğü şu on gün içinde köylü boş durmuş, oturmuş değildir.

O; yılların ve yaşayışının verdiği deneme güzeyinde elinde bulundurduğu atı ile, arabası ile, mandasiyle gecesini gündüzüne katarak türüce verilen izinle ormanından odun kesmiş, beş on kuruş edinerek kendisine harclık yapmak yolunu bilmiş ve bulmuştur.

Köylünün kredi durumu:

Elinde bulundurduğu toprağın verimli olabilmesi için köylünün ve kentin en artık güvendiği yapı; kendi bankası sayılan Ziraat Bankasıdır.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Ziraat Bankası köylüyü gözetmekte, ufak kertede kendilerine yardıma koşmakta, tohum gibi, ekim hayvanları gibi, ekim ve toprak işlerine yarar şeylerin ele geçirilmesinde köylüye çok değerli ön ayaklığı göze çarpmaktadır.

Gününde bankanın bu alâkalı yardımı köylüyü çok sevindirmiştir.

Mekteb ve maarif işleri:

Kent kıranında ve Gebze ile tren durağı yolu üzerindeki beş bölüklü ilk mekteb bütün görenlerin göğüslerini övünçle dolduracak kadar büyük bir varlıktır.

Cümhuriyet çağında kurulan bu güzel ve değerli yapı; okumak istiyenlere, okumak yangısı ile yanan ve kavrulanlara tam bir karşılık verememiş, ikinci bölüğü iki kol kılığında Gölcü önündeki mektebe göndererek bir çok sevimli yavruların öğrenme, eriştirilme isteklerini maarif memurluğu temin etmiştir. Ulus mekteblerine gidenlerin tutarı epeycedir. Bilgiye, okumaya, öğrenmeye beslenilen sevgi sonsuz sözü ile anlatılabilir.

M. Cemal

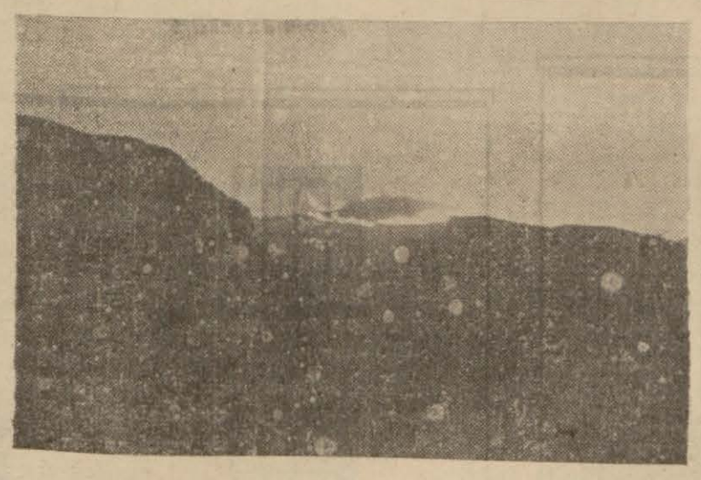

Geçenlerde Bursada Uludağ'ın "Elmaçukuru„ denilen yerde bir orman yangını olmuş, şehirden giden söndürücülerin yardımiyle yangın büyümeden söndürülmüştür. Muhabirimizin, gece şehirden çektiği bu fotoğraf bu yangını tesbit ediyor.

Ankara Radyosu

Dün akşam çocuk saatinde kurd yavruları masalı okundu.

Müzik'de Listin sonatı çalındı ve bestekârın hayatından bahsedildi.

İsmet Paşa Kız Enstitüsü müdür muavini Bayan Süheyla ev kadınına değerli öğüdler verdi.

Muganni Çakatovski: Rimski Korsakof, Çaykovski, Rahmanof ve Rubenstayndan parçalar okudu.

Bay Kâzım Nami çocuk yetiştirmeden bahsetti.

Dans müziği çalınarak neşriyata son verildi.

Bugünkü program:

1 — Öz türkçe okuma,
2 — Müzik: Menuet ve Grieg
Sini gaglia - Albümden bir sayıfa
3 — Sporcu konuşuyor.
4 — Şubert ve Şuman'ın eserleri
Bayan Çakatovska (Teganni)
Ulvi Cemal (piyano)
5 — Nafıa Vekâletinin saati
6 — Dans müziği
7 — Haberler

Buğünkü Avruna programlarından seçmeler

KONSERLER:

Saat	
14.15	Tuluz'da senroni
20.05	Prag konser
20.15	Tuluz filarmoni
21.00	Budapeşte konser
21.40	Lüksemburg gala konseri

OPERA ve OPERETLER:

Saat	
9.35	Tuluz'da Ariya
14.15	Tuluz'da operet arıyası
18.50	Viyana'da ariya
19.00	Münih'de "küçük salon„ opereti

DANS MUSİKİSİ:

Saat	
22.30	Haylsberg
22.30	Layipçig
23.00	Münih
23.30	Lüksemburg
24.15	Tuluz

Ulus'un Romanı: 4 — Tefrika: 18

Benim Günahım

(MEA CULPA)

Yazan: ANNIE VIVANTI

İtalyanca aslından türkçeye çeviren: NUSHET HAŞIM SINANOĞLU

Kurnaz ve anlayışlı olan, bundan daha ziyade, garblı ziyaretçilerin intrikalarına ve kaprislerine alışkın olan Muhammed, Astrid'e bakarak koyu esmer yüzünü ağır ağır okşadı, ve eğri alnının altında bir hilekâr gülümseme sakladı.

Genç kız, kendine bakıldığını anlayınca, başını çevirdi, o kurnaz ve şimşekli bakışla karşılaştı.

Tercüman kalktı, ağır ağır, baygın ve alakasız bir hava ile, yerini değiştirdi; gitti genc kızın sandalyasının arkasında oturdu.

Sonra, Norman Grey'in yanındaki ile konuşmak üzere döndüğü andan istifade ederek biraz öne eğildi, ve bir yandan elini uzatarak Astrid'e dans hakkında iyzahat veriyormuş gibi yaparken, ingiliz—arab melez dili ile acele acele mırıldandı:

— O baktığın Saad Nasir Efendidir. Allah onu saklasın.. Büyük efendi, Mısırın büyük kurtarıcısı. Kendisini tanımak ister misin?

Astrid alev alev yandığını duydu.

Muhammed daha ziyade eğilerek, fakat sarımtrak eli ile daima sahneyi göstererek ilave etti:

— Siz Mısırı severmisiniz, Sitti? Ben biliyorum, sen ingiliz değilsin. Sen ingilizleri sevmezsin.

Sonra, Grey beriye dönünce, türcüman çekilerek ağır ağır yerine döndü, ve başını duvara dayayarak sandalyasında yeniden yayıldı.

Grey Gülümsiyerek sordu:

— Ne münasebetsizlikler anlatıyordu şu?

Fakat Astrid cevap vermedi; Grey de, artık çalkalanan ve sıçrıyan bir titreme ile baştan başa sarsılmakta olan genç dansöze daldı: İnanılmaz derecede ince gövdesi, başından ayağına kadar kıvrılmakta idi; artık ne kadın, ne kız gibi görünmüyordu; sırf bir titreyen şehvet aleti idi.

Dansöz, flütlerin son şikâyetci ulumaları ve tanburların ihtizarlı vuruşları arasında düşecek gibi sallanarak sahneden çekildiği ve gözden kaybolduğu zaman Norman Grey tekrar etti:

— İğrenc manzara.

Eonra etrafına bakmarak, *Black-and-With* kadehini masaya koydu.

Astrid'e,

— Bak şuradaki araba, — dedi. — Şu arkasını muziğe çevirmiş araba. Onu tanıyor gibiyim. Vapurda bizimle beraber olan değil mi?

Resim tahsil etmekte olan bir Norveçli,

— Ne şaşılacak delikanlı! — dedi. — Sürmeli bir *Adon*.. kıma bataklığında bir (gece poemi) !

Bütün masadakiler, Saad'a bakıyorlardı; o da, sanki sinirleri o bakışları duymuş gibi, dönüp baktı.

Başı yukarda, ecnebilerin masasını seyretti.

Norman Grey

— Evet o.. — dedi. — "Helouan" daki nasyonalist tahrikci. Tehlikeli tip.

Sonra kaşlarını kaşıyarak ilave etti:

— Bugünlerde onu zarar veremiyecek hale getirmek lâzım.

Astrid birdenbire ayağa kalktı.

— Yorgunum, — dedi — gidelim.

Ve bir an, salonda ayakta duran tek kişi olarak, beyaz mantosu ile dimdik, öylece durdu. Salondakilerin çoğu başlarını çevirdiler, ona baktılar.

Fakat Norman Grey kalkmıştı, ve acele, beyaz tilki manşonunu omuzlarına koyuyordu. Öbürleri de, zabitlerle talebeler, kalktılar; bazıları onlarla birlikte gitmek istediler. Bazıları da, selamlaştıktan sonra gene yerlerine oturdular.

Yüzbaşı Grey, kalacak olan tercümana bir kısa emir vermek için durdu; o anda Astrid, gözlerini yeniden Saad'a doğru çevirdi.

Arkadaşları arasında o da ayakta idi; genç kızın bakışlarına şimşek gibi çakan bir bakışla cevab verdi. Astrid şaşkınlaştığını, tükendiğini duydu... Fakat sabit, derin, kudretli bakışını ondan ayırmadı.

Norman Grey'in nişanlısı, o bakışla Saad'a allaha ısmarladık dedi.

Deniz üzerinde ay ışığında doğan deli ve tatlı maceraya allaha ısmarladık.. Çölün eşiğinde bir gecenin kısa süren sayıklamasına allaha ısmarladık.. Parıltılı ihtiras ve şiir rüyasına allaha ısmarladık!

Saad Nasir'e allaha ısmarladık.

Ertesi gece, Shepheard's'de, Astrid, Lady Taylor'un yanında salondan çıktığı zaman, vestibülün nihayetinde ihtiyar İbrahimi gördü.

Hareketsiz, kolları çapraz, gözleri genc kızın üzerinde sabit, bekliyordu.

Fakat Astrid başını çevirdi, ve hiç bir işaret vermeden asansöre bindi.

Sonu var

Modern bahçeli evler

Ankara bahçeli evler yapı kooperatifi münasebetiyle:

Geçen haftaki yazımızda Ankara bahçeli evler yapı kooperatifi ortaklarının, ev projelerinin hazırlanması için türk miymarlarının iycad fikirlerine ve kabiliyetlerine bir müsabaka tertibi suretiyle müracaat etmeleri ihtimalini söylemiştim.

Müsabakaya gireceklerden, inşaat projeleriyle beraber birer de fennî şartname isteneceği unutulmamalıdır. Şartnameler ise keşif vesiykaları ile tamamlanacaktır.

Teknik bakımdan hangi miymarın şartnamesi daha kuvvetli, keşif vesiykaları daha hakikate yakın ise, onun eserlerine teveccüh edileceği tabiîdir.

Evlerin inşaatında, bilgisi geniş ilim ve fen adamlarının eserlerinden bir çok kombinezonların doğmasına müsait şekiller bulunması arzu edilir.

Miymarlarımız, mühendislerimiz etütlerinde tamamiyle serbest kalacaklardır. İhtiyaca göre bazı şartlar konabilir. Ancak, şimdilik, örnek olarak şunları söyliyebiliriz:

Bir, iki, üç, dört, beş odalı aile evleri, evlerde modern tertibli banyo salonları, mutfaklar, vantilasyon mahallede santral ısıtma ve soğuk hava tesisatı, (evlerin kurulacağı toprağın hal ve tabiatine göre tecrit, teksif işleri) bazı mahalleler için son sistem garaj veya garajlar, bir doğumevi, bir küçük klinik, (tecrit ve nekahat yuvası) bir süddamlası (çocuk bakım yeri) büyük havuzlu banyo (umumî) ilavesi de muhtemeldir.

Geçen haftaki yazıda; Paris'te aile evi projeleri için açılan müsakabaya ait eserlerin neşrine devam olunacağından bahsetmiştim. Bu hafta iki projeyi daha kooperatif ortakları ile, miymarlarımızın ve mühendislerimizin gözleri önüne koyuyorum.

(Şekil 1, 2, 3, 4, 5, 6)

Proje No.: 3 :

Tetkik edilirse ailenin yaşayacağı parçalarla, işe ayrılan yerlerin tamamen birbirinden ayrı, başlı başına (müstakıl) bırakıldığı görülmektedir. Alt kata inilecek, üst kata çıkılacak merdivenlere antreden geçilmektedir.

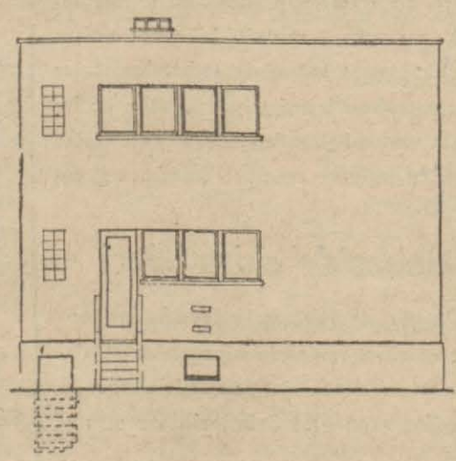

Proje 3: şekil 4

Alt katta: Yapılan oturma salonu ve yemek salonu bir camlı bölme ile ayrılmaktadır, mutfak yemek salonuna bitişiktir. Antre yeter derecede geniş ve aydınlıktır. Bu tertib müsabakada birinciliği kazanan projeyi andırmaktadır.

Üst katta: Banyoya bitişik bir yatak odası bir misafir yatak odası, bir de çocuk yatak odası vardır.

Zemin katta: Çamaşırlık, fazla eşya depoyu (kiler olarak da kullanılabilir) bulunmaktadır.

Katların tertib ve taksimi zevke uygun ve kullanış bakımından çok kolaylıklar göstermektedir. Ancak bahçeye doğrudan doğruya geçilemediğinden merdivenlerden inmek lazım geliyor.

Şimdi bahçeler evlerin oturulan yerlerinden sayılmaktadır. Onun için bu mesele kolay halledilmiş sayılamaz.

Teknik bakımlardan proje üzerinde çok çalışıldığı göze çarpıyor.

Cephe resminde güzel bir birlik (unite) görülmektedir. Duvar, pencere şekilleri uygundur.

Projenin gerek tafsilatına, gerek umumî heyetine çok emek verilmiştir.

Fakat birinciliği kazanan projenin yanında sarfedilen bu kudret ve emeklere rağmen hakem buna yalnız derece vermekle iktifa etmiştir.

Taksimlerin büyüklüğü:

Oturma salonu	3.95 × 6.19
Yemek salonu	3.05 × 6.16
Yatak odaları	3.05 × 3,49
	3.01 × 5.25
	3.05 × 3.05
Banyo	2.17 × 2.17
12 ayak merdiven (ilk kata)	
17 „ „ (üst kata)	
Mutfak	3.00 × 2.17
Antre ve merdiven başı	2.17 × 6.16

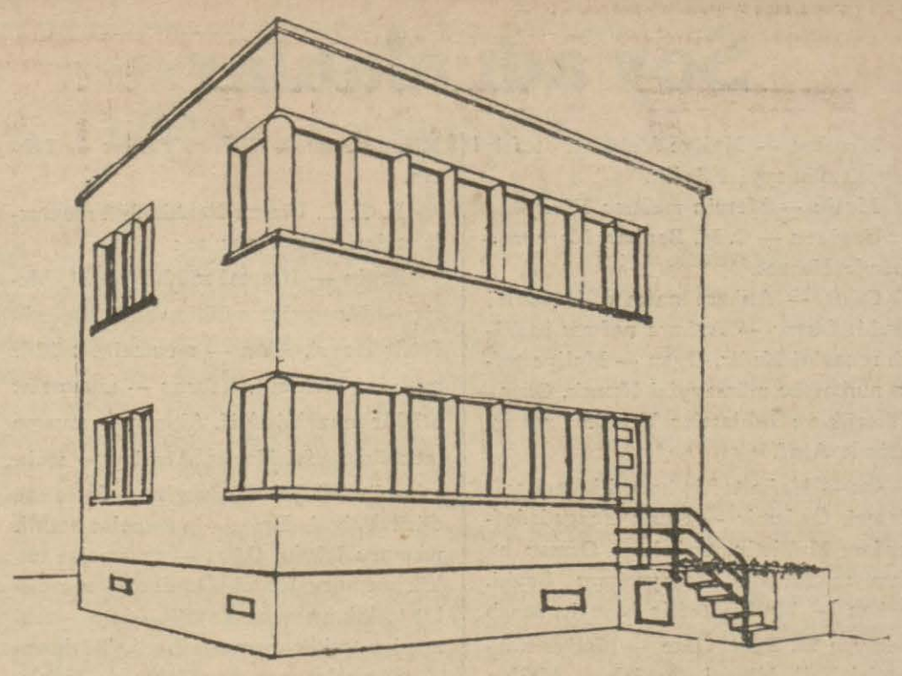

Proje 3: şekil 1

Proje No: 4 :

Miymarı en çok kullanılan ve alışkını olduğumuz villa tarzını esas tutmuştur. Katlar da kâfi büyüklükte iki ve üçer oda vardır. Üst kata vestibülden geçen bir merdivenle çıkılmaktadır. Alt katta oturma odası ve yemek salonunun genişliği rahat kullanmağa değer bir haldedir.

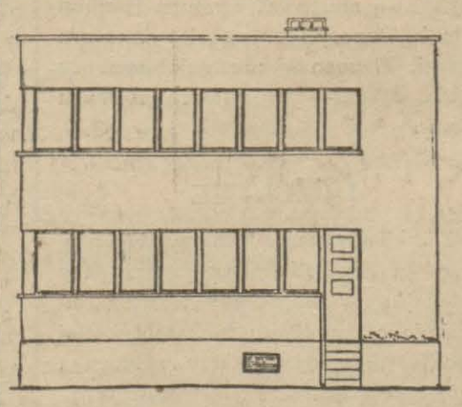

Proje 3: şekil 3

Hiç şüphem yok ki bu tarzda konforlu evler ekseriyet tarafından tercih olunur.

Fakat bu müsabakadan beklenilen netice: Eskiliklerin tekrarından ibaret değildi.

Bilakis genc miymarların ışıklı varlıklarından yeni fikirler, görülmemiş projeler aranıyordu.

Eserler vücuda getirilirken cesaretle, faydalı ve geniş adımlarla ilerlemek lazım idi. Yenilik ruhundan kuvvet alarak yapılan nümune evleri, hatalarına arğmen eskilerin yanında daha yüksek daha istekli yer almışlardır. Modern hayat için yapılan bu projelerin iç ve dış miymarlığından neşe, heyecan, yenilik taşmalıdır.

Dört numaralı proje odalarının tatbikinde bir üstünlük görülmüyor. Banyo salonu ile odaların bitişikliği meselesi de iyi halledilmemiştir. Üst kata W. C. konulmamıştır. Bu bir mahzurdur Cephe şekli daha sevimli yapılabilirdi. Pencerelerde orta kayıdlar eskilik nümunesidir. Duvarların tek bedenli olması da tercih edilemez. Bunlara rağmen odaların hepsi aydınlık, geniş, köşe pencereleri münasebetlidir.

Herhangi bir projede bir çok faydalar bulunabileceği gibi bir kısım mahzurlar da sayılabilir. Yalnız bu projeye diğerlerine bakılırsa tafsilat bakımından fazla çalışılmamıştır.

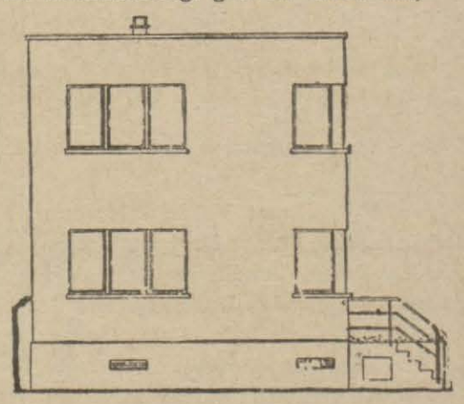

Proje 3: şekil 5

Modern hayat içinde yaşayan bizler, güzellik, temas ettiği her türlü tecelliyatı süsleyen, sevdiren, heyecanla seyrettiren yüksek ve eşi bulunmaz, güzellik ve yenilik arayoruz.

Şekil: 1, 2, 3, 4

EKREM FUAD

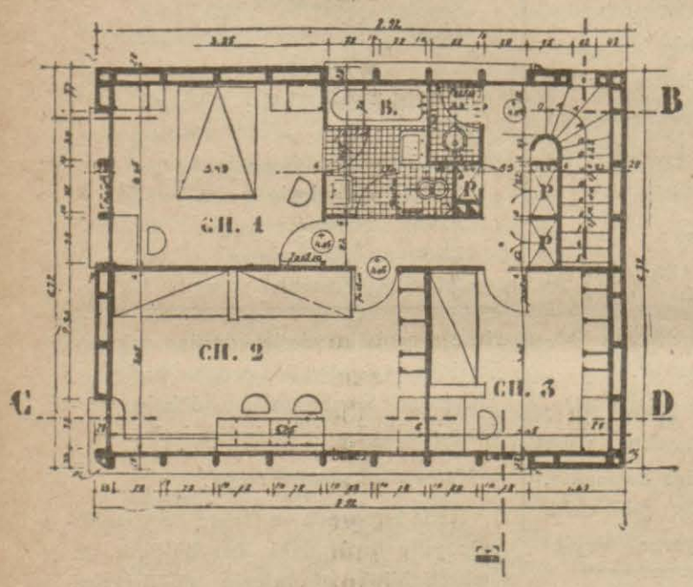

Proje 3: şekil 2

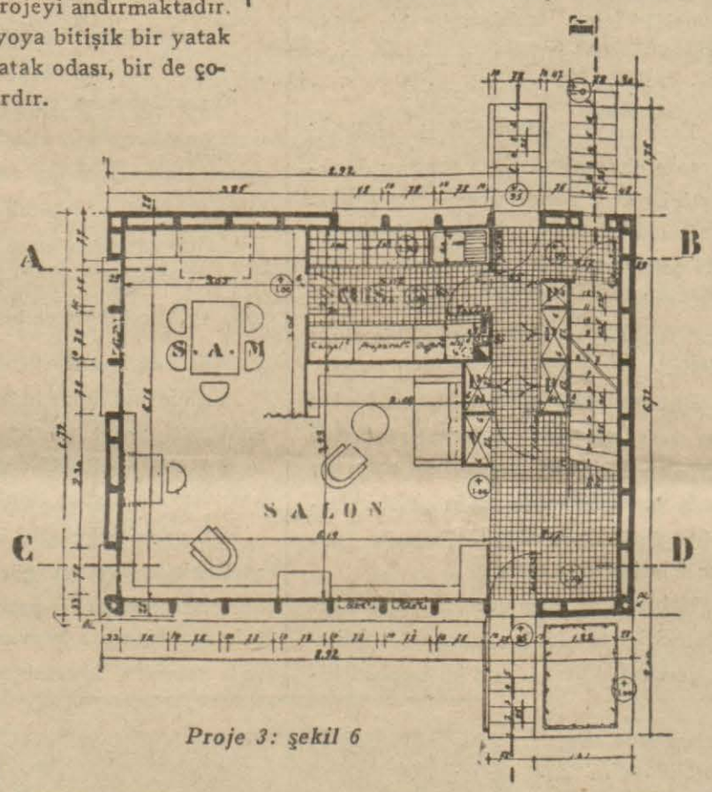

Proje 3: şekil 6

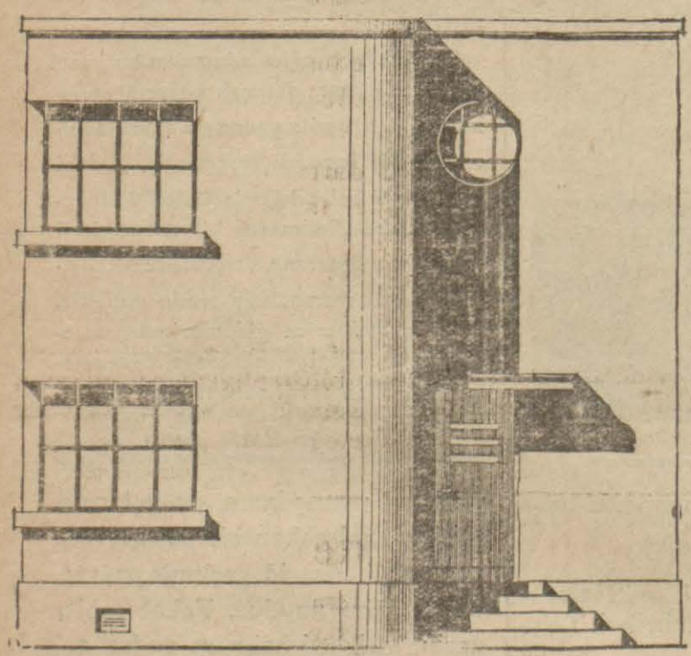

Proje 4: şekil 1

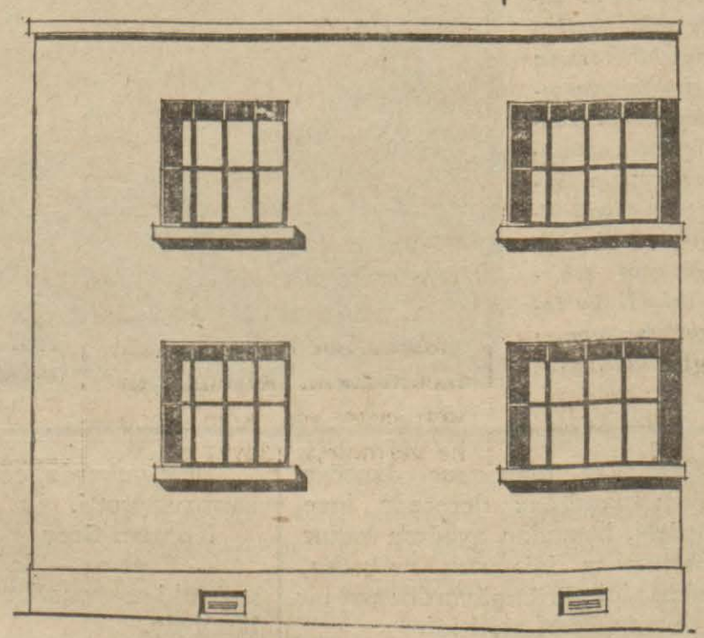

Proje 4: şekil 2

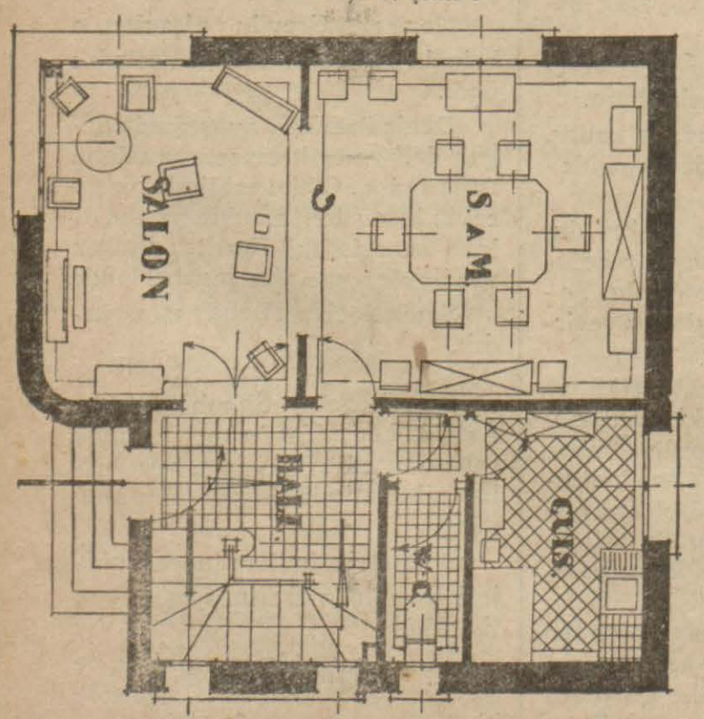

Proje 4: şekil 1

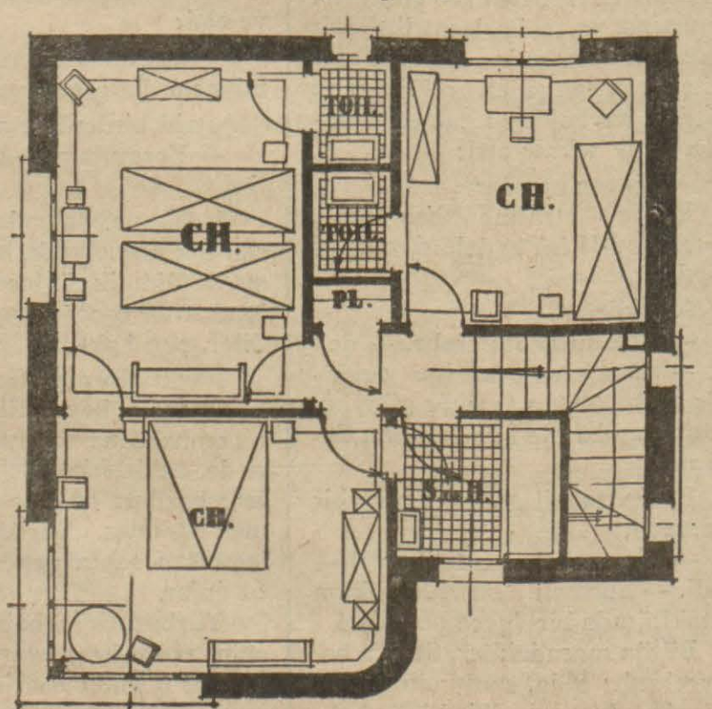

Proje 4: şekil 4

Ihtiyarlıkta zengin olmak mümkündür. İğne ada köylülerinden Mehmet Ağa Tayyare piyangosundan (10.000) lira kazanmıştır.

Dinar Belediye Reisliğinden:

820 lira kıymeti muhammeneli Eski Belediye binamız 20 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle müzayedeye verilmiştir. Taliplerin ihale günü olan 5-12-934 çarşamba günü saat 14 ten evel Belediye Encümenine Nizami depozito akçesiyle birlikte müracaat etmeleri ve müzayedenin tafsilatlı şeraitini belediyemizden aramaları ilan olunur.
(3458) 8—5284

DEMİRHANE MÜDÜRÜ
GABY MORLAY

Nafıa Vekâletinden:

Muhtelif ebatta 10 parçadan ibaret 182,60 metre murabbaı muhammen bedeli 2370 lira olan yol halısı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8. 12. 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Vekâlet malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 177 lira 75 kuruşluk muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu ile (çek kabul edilmez) birlikte aynı gün ve saatta komisyonda bulunmaları lazımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Vekâlet malzeme müdürlüğünden alabilirler.
(3546) 8 — 5483

Nafıa Vekâletinden:

Muhtelif ebatta 7 parçadan ibaret 151,81 metre murabbaı muhammen bedeli 1970 lira olan oda halısı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8. 12. 1934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 da Vekâlet malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 147 lira 75 kuruşluk muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya muamelesine uygun banka kefalet mektubu ile (çek kabul edilmez) birlikte aynı gün ve saatta komisyonda bulunmaları lazımdır.

Bu husustaki şartnameler Ankara'da Vekâlet malzeme müdürlüğünden parasız alınabilir. (3550) 8—5482

Anafartalar caddesinde Kınacızade hanı altında
Merhum Şevket Ahmet Beyin eski belediye eczahanesi yerine

Yeni eczane açıldı

Fennî gözlükler, tıbbî korsalar, sıhhî levazımat, bütün tuvalet ve ıtriyat çeşitleri ile aradığınız her ilaç bulunur.

Gözlük ve korsa tamirleri yapılır. 8—5338

Satılık bina

Ankarada istasyon karşısında evelce Muhafız Tabur kumandanlığının bulunduğu bina satılıktır. Taliplerin İstanbulda veni postane arkasında Hanımeli sokağında İstanbul hanında J. V. Vitoll ve Kampani Limitet şirketine müracaat etmeleri veya yazmaları rica olunur. 8— 5381

Kiralık apartıman

Yenişehirde Devlet mahallesi yanında Belçika sefarethanesi arkasında Ekmel B. apartımanında iki daire kiralıktır. Dörder oda banyo elektrik havagazı ve geniş balkonları vardır. 8—5438

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonu ilânları

4000 PAKET KULP VİDASI
3500 „ KUŞAK VİDASI
6000 „ MENTEŞE VİDASI

Yukardaki malzemeler 5 1. Kân. 934 tarihinde müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün 13,30 dan 15,30 a kadar ve pazarlığa iştirak edeceklerin de yevmi muayyeninde teminatlariyle komisyona müracaatları. (3573) 8—5486

Millî Müdafaa Vekâleti satın alma komisyonu ilanları.

Ordu sıhhî ihtiyacı için kapalı bürüm yöndemiyle 300 adet dolu sıhhiye arka çantası alınacaktır. Satın alma günü 15. 12. 934 cumartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin bağlılığını görmek üzere her gün öğleden sonra eksiltmeğe gireceklerin belli gün ve saatından önce pey akçeleriyle ve dilek okuntularıyle birlikte M. M. V. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3376) 8—5205

İLAN

Yozgattaki kıtaat için 50 ton Linyit kömürü eksiltmiye konulmuştur. İhalesi 11-12-934 salı günü saat 14 tedir. İsteklilerin belli gün ve saatinde Yozgat'taki komisyona uğramaları. 3496)
8—5361

İLAN

49 kalem tıbbi ecza kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 22. 12. 934 cumartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün öğleden sonra eksiltmeğe gireceklerin de belli gün ve saatında teklif ve teminatlariyle M. M. V. Sa. Al. Ko. na uğramaları.
(3562) 8—5485

İLAN

Bornovadaki hayvanat için 360 bin kilo arpa kapalı zarfla eksiltmeğe konulmuştur. İhalesi 9. 1. Kân. 934 pazar günü saat 11 dedir. Şartnamesini görecekler M .M. V. Sa. Al. Ko. nuna, eksiltmeğe gireceklerin de belli gün ve saatinde Bornovada As. Sa. Al. Ko. Rs. müracaatları. (3461) 8—5291

İLAN

Pazarlıktaki fiatları yüksek görülen 3600 adet ağır makineli tüfek su kutularının pazarlığı 5 1. kânun 934 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin örnek ve şartnamesini görmek için her gün pazarlığa girmek için de belli gün ve saatında komisyona uğramaları.
(3579) 8— 5476

İLAN

Kırıkkaledeki gedikli küçük zabit mektebi yapı işi kapalı zarftan pazarlığa dökülmüştür. Pazarlığı 3 1. Kân. 934 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartname, keşif ve projeleri görmek için her gün, pazarlığa gireceklerin de o gün ve saatında teminatlariyle komisyona uğramaları.
(3578) 8—5477

İLAN.

Ordu sıhhî ihtiyacı için bir adet Aktif Kömür ocağı pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 5. 12. 934 çarşamba günü saat 14 tedir. Şartnamesini görecekler her gün öğleden sonra pazarlığa gireceklerin de belli gün ve saatında komisyona uğramaları. (3580) 8—5478

İLAN

Kilo ile toptan ve parça eski gazete satılır fiat ucuzdur. Ulus gazetesi karşısındaki eve müracaat. 8—5442

9 KALEM ELEKTRİK MALZEMESİ

Aleni münakasa ile alınacağı ilan edilen 9 kalem elektrik malzemesi 29 2. Kân. 935 tarihinde kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. Taliplerin ona göre tekliflerini vaktı muayyeninden evel komisyona iyta etmeleri
(3537) 8—5428

KİLO
30000 EKMEK
2000 PIRASA
2000 LAHNA
4000 PATATES
2000 İSPANAK
2000 SOĞAN
7000 ET
30000 ODUN
13000 ARPA
7000 SAMAN

Kırıkkalede muhafız efradı ve hayvanatının iaşeleri için balâda yazılı erzak ve yemin aleni münakasa suretiyle ihalesi 19 1. Kân. 934 tarihinde yapılacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek ve münakasaya iştirak etmek üzere Kırıkkale grup müdürlüğünde satın alma komisyonuna müracaatları.
(3538) 8—5429

Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonu ilanları.

İLAN

Aşağıda miktar ve mahalli yazılı olan ve ceman 320,000 kilo arpa kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. 23/1. kân/934 pazar günü saat 15 te ihalesi yapılacağından şeraitini anlamak istiyenler Ankara Levazım amirliği satınalma komisyonuna müracaatları taliplerinde belli saatten evel teminatlariyle beraber teklif mektuplarını Afyonda askerî satınalma komisyonuna vermeleri. (3577)

Kilo	
202,000	Manisa için
88,000	Kasaba „
15,000	Kırkağaç için
6,000	Sahlihli için
9,000	Menemen için
320,000	Yekûn

8—5480

Kumbara bütün bir istikbaldir.

Türkiye İş Bankası

SERVETİ FÜNUN

43 senedir durmadan neşir vaziyfesini yapmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri AKBA kütüphanesidir. Senelik abone 10 lira. Beher savısı 20 kuruş.

Yüksek iktısat ve ticaret mektebi müdürlüğünden:

1 — 1933 — 34 ve daha evelki ders seneleri nihayetlerinde mektebin evelce kısmı sani ve âli isimlerini taşımış ve şimdi yüksek İktısat ve Ticaret ismini almış bulunan kısmının altı devrelik tedris müddetini doldurmuş olup mezuniyet imtihanlarını vermemiş olan eski talebenin 1 birinci kânun 1934 tarihinden iytibaren altı ay zarfında bir istida ile mektep idaresine müracaat ederek mektep vaziyetlerinin ve adreslerini ve imtihana girmek istediklerini bildirmeleri ve istidalarına dört tane fotoğraf liştirmeleri.

2 — Bu suretle müracaat edenlerin 1936 senesinin eylûl ayı nihayetine kadar imtihanlarını behemehal vermek mecburiyetinde olduklarşı,

3 — Bu imtihanların alakadarların tedris devrelerini doldurdukları tarihte meri olan talimatname hükümleri dairesinde yapılacağı,

4 — 1 numaralı fıkrada yazılı altı aylık müddet içinde mektep idaresine müracaat etmiyenlerin ve müracaat edip de 1936 senesi eylûl ayı nihayetine kadar imtihanlarını her ne suretle olursa olsun bitiremiyenlerin bilahare imtihana girmek haklarının düşeceği ve kayıtlarının bir daha yenilenmemek üzere silineceği ilan olunur. (8047)
8— 5487

Maarif Vekâletinden

21. 11. 934 tarihinde ihalesi icra edileceği ilan edilen Erzurum muallim mektebi ikmal inşaatı münakasası görülen lüzum üzerine üç ay temdit edilmiştir.

İhale 21. 2. 935 perşembe günü saat 15 te Vekâlet inşaat komisyonunda kapalı zarf usuliyle icra edilecektir.

Talipler şartname ve teferrüatını inşaat dairesinde görebilirler. (3549) 8—5481

Eyi ve seri bir surette

Asrî lisanları

BERLITZ

MEKTEBİNDE ÖĞRENİNİZ

FRANSIZCA
İNGİLİZCE
ALMANCA

1 den 10 Birinci kânuna kadar yeni kurslar açılıyor.

Hususî ve umumî dersler Sanenizde veya mektepte

Tecrübe dersi meccanendir.

ANKARA: Kooperatif arkasında Ali Nazmi Bey apartımanı
İSTANBUL: 373 İstiklal caddesi Her lisanda tercüme işleri yapılır. 8—5409

Ankara Memurlar Kooperatif Şirketinden:

Yolda bulunan kok kömürlerinin satış muamelesine bugünden itibaren Kooperatif merkez mağazasında başlanmıştır.

Depoda teslim şartiyle satış fiatları şudur:

Lira K.
31 Hissedar olan memurlara tonu
31 50 „ olmıyan memur ve ahaliye tonu
31 62 „ olanlara kredi ile beş taksitte tonu
31 95 „ olmıyan memurlara „ „ „

Koklar Ankaraya gelince tevziatta karışıklık olmamak için şimdiden müracatla peşin için sıra numarası ve kredi için de bono alınması rica olunur.

Kokların vürudu ve tevzi şeraiti ayrıca ilan olunacaktır. 8—5450

Askerî fabrikalar

Sigorta Sandığı Riyasetinden:

Askerî fabrikalar sigorta sandığı için alınacağı ilan edilen 345 kalem ecza ve malzemei tıbbiye 343 kalem olarak tadil edilmiş ve tekliflerin iytası 16- 1. kânun - 934 tarih ve pazar gününe talik edilmiş olmakla taliplerin kapalı zarf usuliyle yapacakları teklifleri dipozito akçeleriyle beraber saat 15 te sigorta sandığında müteşekkil komisyona vermeleri ilan olunur. (3547) 8—5431

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Bankamız hukuk işleri müdüriyeti icin almanca lisanına pek iyi derecede vakıf bir memura ihtiyaç vardır. Hukuk mezunu olanlar tercih edilecektir. Bu vasıfları haiz talibe liyakatine göre maaş verilecektir.

Taliplerin on gün zarfında istidalarındaki iyzahatı müsbit vesaikle Galatada İstanbul şubesine ve Ankarada umumî müdürlük memurin servisine müracaatları. (3548) 8—5432

Emlâk Bankasından:

Bankamıza ait Işıklar caddesindeki apartımanın iki tarafına 24 adet soba için ilaveten yapılacak iki bacanın inşası açık eksiltmeye konmuştur. 5 birinci kânun 1934 çarşamba günü saat on altıda ihalesi yapılacaktır. Teminatı (70) yetmiş liradır. İki ocağı yapmağa istekli olanların bankamıza gelmeleri ilan olunur. (3533) 8 — 5413

Maarif Vekâletinden

Halktan istiyenlerin Garp Tekniğine uygun musiki öğrenmelerini kolaylaştırmak için Musiki Muallim Mektebinde serbest ve bedeva akşam musiki dersleri açılacaktır.

İsteği olanların her gün Musiki Muallim Mektebi idaresine müracaat ederek atlarını yazdırmaları bildirilir. (3517) 8—5384

Askerî Fabrikalar Ticaret Kaleminden:

2000 TON KRİPLE KÖMÜRÜ
10 TON KATRAN
250 „ HAM MAĞNEZİT
130 „ YANMIŞ KİREÇ
1 „ KARPİT
45 „ DÖKÜM KOKU. Ayrı, ayrı ihale
1000 „ HURDA DEMİR edilebilir.
22 „ FERRE MANGAN
12 „ FERRE SİLİSYON
450 KİLO ALÖMİNYUM
150 „ GRAFİT
40 „ TESHİN KOKU

Fabrikalarımız için yukarda yazılı malzeme 5/1. Kân/934 çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır.

İsteklilerin aynı gün ve saatte gelmeleri

Şartnameyi görmek istiyenler her gün Ticaret Kalemine gelebilirler. 8—5443

YERLI MALI
GISLAVED
Dünyanın en sağlam
LÂSTİKLERİ
1932 GISLAVED İSTANBUL
GISLAVED yerine başka marka vedıyodan Aldanmayınız.
Ve son moda
KADIN-ERKEK-ÇOCUK
ŞOSONLARI
GISLAVED markasına dikkat ediniz!
Türkiyedeki Yerli Mallar Pazarlarında ve umum kundura satan mağazalarda arayınız.

Ankara Millî Emlâk Müdürlüğünden

Cinsi	Miktarı	Muhammen kıymeti Lira K.	İzahat
Satode beker markalı binek otomobili	1 adet	150 00	Nakten peşinen

Yukarda yazılı otomobilin ihalesi 5-12-934 çarşamba günü saat 15 te yapılmak üzere artırma işi bir hafta uzatılmıştır. Alacaklıların bulunmaları. (3568) 8—5462

Ankara Defterdarlığından:

Dairede mevcut plân ve şartnamesi mucibince istasiyon civarında cümhuriyet ve değirmencilik limitet şirketiyle Sükriye mahallesindeki Turan Un fabrikası ve Kayastaki değirmen yanlarına yaptırılacak dört barakanın 3 kânunuevel 934 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla ihalesi icra kılınacağından taliplerin Defterdarlıkta müteşekkil komisyona müracaatları. (3559) 8—5449

Nafıa Vekâletinden:

Haydarpaşada teslim edilmek üzere muhammen bedeli 8000 lira olan iki adet kamyon pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8 birinci kânun 1934 cumartesi günü saat 16 da Vekâlet Müsteşarlık makamında yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 400 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu (çek kabul edilmez) ile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lazımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Vekâlet malzeme müdürlüğünden alabilirler. (3524) 8 — 5395

Ankara Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen kıymeti Lira K.	İzahat
Büyük halı 8. 25x6.50 M. ebadında	1 adet	200 00	Nakten peşinen

Yukarda yazılı halının ihalesi 22-12-934 cumartesi günü saat 15 te yapılmak üzere artırmıya konulmuştur. İsteklilerin bulunmaları. (3570) 8—5464

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Yemişte: Eski Şeyh Mehmet Geylani yeni Ahiçelebi mahallesinin Kafesli sokağında tamam kâgir iki kattan ibaret ve elyevm şekerleme fabrikası olarak kullanılan 1, 3, 5 No. lı mağazanın hazineye ait 11953910 - 37324800 hissesi : 8878600 hissesinin bedeli olan 9449 lira elli kuruş dört sene ve dört müsavi taksitle nakten ve 2016900 hissesinin bedeli olan 1891, 27 kuruş nakten veya mübadil vesiykası olarak defaten ve 1058410 hisse bedeli olan 992 lira 58 kuruş da nakten ve defaten verilmek şartiyle ceman 12333 lira 35 kuruş bedeli üzerinden kapalı zarf usuliyle satılacaktır. İsteklilerin 3. 12. 934 pazartesi günü saat 12 buçuğa kadar 925 liradan ibaret muvakkat pey akçeleriyle teklifnamelerini komisyon riyasetine tevdi etmeleri. (7561) 8—5177

Musiki Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimizin kız ve erkek talebeleri için nümunesine tevfikan yaptırılacak 122 kat elbisenin münakasası 13 kânunuevel 934 perşembe günü yapılacaktır. Talip olanların şeraiti anlamak üzere mektebe ve ihale günü mektepler muhasebeciliğine müracaatları ilan olunur. (3410) 8 — 5274

Ankara Mektepler Alım Satım Komisyonu Reisliğinden :

Gazi Terbiye Enstitüsü talebeleri için alınacak gömlek, çorap, mendil, fanila, kravat, iskarpin ile yaptırılacak haricî elbise ve kasket 1. 12. 934 tarihinden iytibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

Talip olanların 20. 12. 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te mektepler satın alma komisyonuna, nümune ve şartnameyi de görmek istiyenler her gün mektep idaresine müracaat edebilirler. (3512) 8—5484

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY.
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.
Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

Bursa Pazarı

SİPAHİ ZADE HÜSEYİN HÜSNÜ

Bursada Çağlayan ve Lâle fabrikalarında yaptığı ipekli kumaşların ve İstanbuldaki atelyesinde yaptırdığı işlemeli ve pentorlu file perde saten aplakasiyon ve keten burode yatak takımları kadın ve erkek çamaşırları salon yastıkları ve sofra takımlarını İstanbul fiatına satmaktadır.

Adliye sarayı yanında Gençağa apartımanı altında No: 2 Telefon: 2373

saçlarınız dökülüyor mu?

Hemen dökülmesine mani olunuz.

KANZUK ECZAHANESİ müstahzaratından.

KOMOJEN: Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mani olur.

KOMOJEN: Saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler.

KOMOJEN: Latif rayihalı bir saç losyonudur, deposu Kanzuk eczahanesi her eczahane ve ıtriyat mağazalarından arayınız.

İngiliz Kanzuk eczanesi mamulâtından.

Öksürenlere pelesenkli katran eksiri

Yeni Eczahanede bulunur.

Ankara Elektrik ve Ankara Havagazı Şirketlerinden:

Bürolarımızın kış mevsiminde çalışma saatleri aşağıda gösterilmiştir:

Cumartesiden çarşambaya 9dan 13 e
ve 14 1/2 den 18 e
Perşembe günü 9 dan 13 1-2 e

8 — 5435

Seyhan Vilayeti

Nafıa Başmühendisliğinden:

Adana - Misis ve Adana - Karataş yolları başlangıcında (3573.35) metre murabbaı parke kaldırım ihale suretiyle yaptırılacaktır.

1 — Bu inşaatın keşif bedeli (11829) lira (37) kuruştur.

2 — Eksiltme (2490) numaralı artırma eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine göre ve kapalı zarf usuliyle olacaktır.

3 — İhale 934 senesi birinci kânun ayının 20 inci perşembe günü saat on birde Seyhan vilayeti daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — İnşaata ait keşif cetveli resimler mukavelename sureti ve şartnameler seyhan vilayeti Nafıa Başmühendisliğinden beş lira doksan bir kuruş mukabilinde alınacaktır.

5 — Bu işi teahhüt etmek istiyenler en çok 20-12-934 perşembe günü saat on bire kadar Seyhan vilayeti daimî encümeni reisliğine verecekleri teklif mektubunun şekli bu işe ait olup ne suretle temin edileceği (4) numara ile bildirilen şartnameler arasındaki eksiltme şartnamesinde gösterilmiştir.

6 — Teklif mektubu ile birlikte ve ayrı bir zarf içinde

A. (887) lira 20 kuruşluk muvakkat teminat

B - Teklif sahibinin ticaret odasına kayıtlı olduğunu gösterir 934 senesinde alınmış vesika

C - Teklif sahibinin şimdiye kadar yaptığı işlere evrak ve vesikaları gösterilmek suretiyle Seyhan vilayeti Nafıa Başmühendisliğinden alacakları fennî ehliyet vesikası.

D - Bir şirket veya ortaklar namına teklif yapıldığı takdirde şirket veya ortakların her biri tarafından teklif sahibinin kendilerini temsile salâhiyeti bulunduğunu gösterir vekâletname verilecektir. (3485) 8—5340

Ankara Ticaret Odası Riyasetinden:

12. Kânunuevel 934 tarihinde başlıyacak olan yerli mallar ve tasarruf haftası münasebetiyle bir hafta vitrininde yerli mallar teşhir etmek suretiyle bu müsabakaya iştirak etmek istiyen ticarethanelerin odamıza müracatları. 8—5437

SİNEMALAR

YENİ

BU GECE

İngiltere Kıralı 8 inci Hanrinin hususî hayatını musavver:

6 KARILI KRAL

Zengin mizansenli tarihî filim.

Oynıyan: CHARLES LAUGHTON

Ayrıca: Dünya havadisleri.

KULÜP

Bugün, bu gece

KARNAVAL ÇOCUĞU

Hissî mevzua malik büyük fransız filmi.

İVAN MOSJOUKİNE — TANIA FEDOR

Ayrıca: Dünya havadisleri.